

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtok. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in druge tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 36.

V Ljubljani, dne 7. septembra 1911.

Leto XXIV.

Politični shodi.

Enkrat bo vendarle prav, da izpregovorimo jasno besedo o političnih shodih. Med volitvami se je slišala marsikje kaka bolj trda beseda, češ, saj naš poslanec ne pride nikoli med nas, saj ga komaj poznamo. Taki očitki so večinoma doma po liberalnih gostilnah; tam jih izkuhajo ljudje, ki naših shodov sploh ne obiskujejo, razen če gre za to, da se napravi kaka nerodnost pri njih. Ponavljajo jih tudi ljudje, ki se sicer, kadar je priložnost, za shode sploh ne menijo, in ki takrat, kadar se napravijo, po ravno tistem liberalnem receptu pojejo popolnoma drugačno pesem, češ, saj tega treba ni, čemu shodi.

Čisto jasno je, da ima poslanec dolžnost prirejati shode in dati ljudstvu po posamnih krajih priložnost, da povedo svoje misli, naznanijo svoje potrebe in se pogovorijo s svojim zastopnikom, kako bi se jim pomagalo. Tega se poslanci tudi zavedajo. Zato je pa popolnoma gotovo, da bo vsak poslanec ljudstvu, ki želi shod, tudi rad ustregel, seveda kadar mu druge razmere to dopuščajo. Vemo pa za mnogo slučajev, ko poslanec na vprašanje, kdaj bi želeli kak shod v tem ali drugem kraju, niti odgovora ni dobil, ali pa, da se mu je odpisalo, da ga treba ni. Kako naj potem izvrši svojo dolžnost? Poreče kdo, da se ni obrnil na pravega, da ni zvedel ljudskega mnenja. Toda poslanec ni vseveden in se ne more obračati na vse. Navezan je na posamezne osebe, o katerih si more misliti, da nekako vodijo politiko kakega kraja.

Naša misel je ta-le: Kmečke zveze, ki imajo svoje odbornike in zaupnike po vseh krajih, bi morale na deželi vzeti to reč v roke; po mestih pa poli-

tična društva. Za celo leto, ali vsaj za pol leta naj bi naredili naprej načrt, po katerih krajih njihovega okrožja naj bi se sklicovali shodi in ta načrt naj bi naznanili poslancu, da bi po svojih razmerah povedal, kako more izpolniti njihovo zahtevo. Pri sestavi načrta naj bi se pazilo na to-le: Par večjih shodov, ki bi bili za več občin skupaj, je na leto v vsakem volivnem okraju potrebnih; poleg tega pa več malih. Zlasti v zapuščenih, od velikih cest in od železnic oddaljenih krajih so shodi neobhodno potrebni in naravnost pravimo, da tembolj, čimmanj čutijo ljudje tam potrebo po njih.

Politični shodi naj imajo predvsem nalogo širiti politično izobrazbo med ljudi, buditi stanovsko in strankino zavest in s tem vlititi vanje novega ognja. Kjer te zavesti ni, tam je voda kalna, in liberalni pa socialno-demokraški ribiči lahko ribarijo v nji. Zadnji čas smo slišali od par občin, da se je pri njih ob občinskih volitvah ohranila prejšnja, bolj ali manj liberalna večina, oziroma bolj ali manj liberalni voditelji občinskega odbora. Ravno te občine so nam najjasnejši zgled, kako se vozi politika, če ni shodov. Slepih miši se ne da nikjer loviti v političnem življenju. Ljudje morajo vedeti, za kaj gre; morajo natančno razumeti, kaj je naša stranka, kaj hoče in kako je treba po njenih načelih v boj ne samo za deželni ali državni zbor, marveč v vseh javnih zadevah. Pisanje po listih tu ne zadostuje; treba je žive besede; ta izda neprimerno več, nego mrtva črka, tembolj ker se uravna lahko popolnoma po razmerah poslušalcev. Liberalni ugovori se tem ložje polijejo, ker se lahko povedo v tisti obliki, v kateri se v dotičnem kraju prodajajo. Saj vemo, kako gre. Kak liberalen časopis prinese kako neumnost, to sprejme vase liberalen oštir in

po tem Kolomonu potlej po svoje to reč naprej razdaja, seveda s primerno prikuho, ki jo iznajde sam v svoji bolj ali manj zviti buči. Potem pa roma taka reč od osebe do osebe, od vasi do vasi. — Kdor bere naše časopise redno in s premislekom, pač lahko mahoma pobije vse take govorice o kanonih, o milijonskem posojilu, o cestnem zakonu in o vseh drugih takih rečeh. Še mnogo ložje pa dobi naš človek orožja za boj proti liberalnim fračam, ki streljajo prazen pezdir s takim šumom, kakor bi imeli kanonske krogle, če poslušajo politični govor poslanca, ki pri svojem govoru celo svojo osebnost javno zastavi za resnico svojih trditvev. Na popirju je lahko lagati; papir se nič ne ustavlja. Če se pa pri shodu more dobiti kak nasprotnik, ki pove, kar je bral v listih ali kar morda sam celo misli, da je res, je pa to neprecenljive vrednosti. Poslanec mu lahko natančno pove, kako je s to rečjo, saj je bil sam poleg in je sam sodeloval. On pove tudi vzroke, zakaj se je tako sklenilo in ne drugače. Svoje trditve pa tudi lahko izkaže, saj se je v deželnem in državnem zboru niso pod mernikom, ampak javne. Kar naenkrat se podere cela skladovnica laži in obrekovanj, ljudem se odpro oči in vdrugič ne pojdejo več na liberalni lim. Pa ne samo to, marveč ravno pri shodih se vzbudi vse polno zagovornikov za našo stranko, ali kakor pravimo s tujo besedo: vse polno agitatorjev. V domači hiši, na poti, v gostilni, na sejmu, povsod se potem lahko popravi, kar je skazil sebični, liberalni nepridiprav.

Poleg tega pa še to, kar smo že poudarjali: Ljudstvo pride s poslancem osebno v stik in mu lahko pove svoje težnje. Vsak shod dá poslancu pač novega dela, ljudstvu pa tudi novih koristi. Prej se je za kake splošno koristno stvari samo kak načelnik kmetijske po-

družnice ali kak občinski veljak vnel; zdaj se vname celo ljudstvo in vse gre potem lažje izpod rok. Ponavljamo: shodov je treba za politiko, kakor oči v glavo. Treba jih je pa tudi organizirati in zato pripravljamo še enkrat: Kmečke zveze na dan!

Političen pregled

SOCIALNODEMOKRAŠKO KRIČANJE.

V Ljubljani je list, ki nosi lepo ime »Zarja«, ki pa sveti s čudno lučjo našim socialnim demokratom. Ker ji manjka drugega dela, — pa kriči, in ker je na dnevnem redu draginja, kriči proti draginji — kakor pravi. V resnici pa kriči ta list proti našim kmetom, češ, ti nam napravljajo draginjo. Tistih ljudi pa, ki so res krivi, da je draginja vedno večja, seveda ne vidi. In to je čisto razumljivo. Soc. demokratski agitatorji so najboljše plačani ljudje, ker jih plačujejo delavci s krajecarji, ki jih morajo odtrgati od svojih ust, in na drugi strani veliki fabrikantje, ki jim dajo denar posebno ob volitvah. Da je to drugo res, priča posebno fabrikant Friedmann, ki se postavlja v svojem časopisu »Gospodarska Centrala«, da so velepodjetniki podpirali nemalo število kandidatov z velikim uspehom tako, da so volitve za velepodjetnike izredno dobro izpadle. Ti ljudje so podpirali soc. demokracijo, ki jim potem seveda mora biti pokorna in delati zanje, kar ti hočejo. Ker je prišlo sedaj v državni zbor toliko soc. demokratov in drugih protikrščanskih mož, ki bodo vsi kimali odedruhom, je tem greben tako zrastel, da so brž podražili sladkor, špirit itd. Ti delajo draginjo in njih pomagati soc. demokracije. Seveda krivda se mora zvrčati na druge.

Kako malo so krivi kmetje in še posebno klerikalni kmetje — pri socijih je namreč vsega kriv poleg kmeta klerikalizem — priča to, da je draginja še večja kakor pri nas v obljubljeni deželi svobodomiselnosti, na Francoskem. Iz te dežele prihajajo zadnji čas vedno pogostejša poročila o pretepih in uporih delavcev radi draginje in vendar so pri vladni skledi soc. demokratski ministri. Tu si vzemite zgled!

Kako silno škodljiv je boj proti kmetu za celo državo, priča Angleška, kjer ni skoro nič več kmečkega stanu, industrija ga je uničila, kakor žele tudi naši sociji. O ti deželi je govoril poslanec Hué takole: »Revščina je v tej deželi napredovala do višine, ki je naravnost strašna. V nobenem velikem mestu nisem videl tako velikih množic popolnoma brez vsake posesti, ljudi zavite v cunje, nikjer nisem videl tako strašno veliko število zanemarjenih otrok ležati v cestnem blatu, kakor v Londonu, metropoli — najbogatejše države na svetu.« Otemseveda naši rdeči prcroki ne pišejo.

NAŠI LIBERALCI.

Zadnji ostanek pameti in njihovega programa zapušča naše liberalce. Kozlov, ki so jih ustrelili na vseh poljih, se ne da več prešteti, ampak tako grdi, kakor je zadnje narodno izdajstvo, so pa že najneumnejšega kranjskega liberalca nevredni. Štajerski Slovenci bijejo boj za kolikormogoče večjo neodvisnost od Nemcev in nemškega Gradca. Zato žele ločitev dežel. šolskega sveta in kmetijske družbe. Ta želja ni nova, liberalci so že govorili o tem, »Narod« je včasih pisaril in jokal za obmejne Slovence, ampak bilo je to v časih, ko je še liberalce gospodaril. Ker pa so sedaj na Spodnjem Štajerskem krščanski Slovenci s programom S. L. S. na površju, je začel »Narod« pisati, da se ta ločitev ne sme izvršiti, da ne pade Štajerska čisto v kremplje črnega klerikalizma. Torej prej bi bilo za Slovence dobro, sedaj ne! Res, liberalce misli vedno le nase; narod mu je deveta brigada. Liberalna stranka pa je s tem izgubila zadnjo pravico na lepo ime »narodna stranka«.

ČEHI IN NEMCI.

Zadnje dni je bil grof Thun, ki vodi pravna pogajanja, pri našem cesarju v Ischlu, kjer je poročal o sedanjem stanju in dobil navodila za nadaljna pogajanja. Listi poročajo, da se v deželni hiši v Pragi že vse pripravlja na kratko zasedanje deželnega zbora, v katerem bodo rešili najvažnejše stvari. Nato se bodo brž sestali vsi voditelji čeških in nemških strank, da se posvetujejo in dajo navodila svojim zastopnikom pri pogajanjih. Večina listov je začela presojati upanje na uspeh bolj ugodno.

OGRSKA.

Ogrski voditelj stranke, ki se drži programa iz leta 1848, spada k tistim politikom, katerih pravi značaj se težko spozna. Franc Košut, ki vodi z Justom sedanjo opozicijo v ogrskem drž. zboru, je sin Ludovika Košuta, velikega revolucionarja iz leta 1848. Ko je bila premagana revolucija na Ogrskem, je bežal v Italijo in tamka umrl, svojemu sinu pa je zapustil kot dedščino smrtno sovraštvo do Avstrije in habsburške dinastije. Pokazal pa se je sin bolj previčnega od očeta. Prišel je po splošni amnestiji nazaj na Ogrsko in kmalu postal voditelj močne stranke. Sprizjatelj se je celo z vladarjem in postal ogrski minister. Zadnje čase pa zopet ruje proti vladni, kolikor le more. Ze nekaj mesecev traja obstrukcija proti vladni brambni predlogi in zahteva, da se izvede prej volilna reforma, seveda v smislu Košutovem. Obenem pa zahteva samostojno ogrsko armado, kar bi bil le prehod k samostojni ogrski državi. Tako je ta politik zopet pokazal, kako sovraži vse, kar je avstrijskega, kakor ga je naučil njegov oče.

O ogrskem državnem zboru se sedaj vedno pogostejše sliši, da bo razpuščen, ker obstrukcionisti pridno nagajajo in ovirajo razpravo o brambeni predlogi. Vlada tudi upa, da bo dobila

po novih volitvah večjo moč, ker se nekaterim Ogrom vsa obstrukcija zdi velika komedija in bodo šli proti opozicijonalcem pri volitvah v boj.

MAROKO.

Zadnje dejanje teh dolgih preprirov se je začelo odigravati. Po kratkem premoru se začno zopet pogajanja med Francijo in Nemčijo. Državni tajnik pl. Kiderlen - Wächter je prišel iz počitnice nazaj v Berolin, ravno tako državni kancler pl. Bethmann - Hollweg in tudi francoski poslanik Cambon, ki se pogaja v imenu Francije pri Nemcih.

Če bodo pogajanja sedaj ugodno izpadla, tega ne ve seveda nihče. Nemški državniki izražajo v pogovorih s časnikarji veliko upanja, zunanja znamenja pa ne povedo nič ugodnega. Francijan Anglija se pridno pripravljata in tudi Belgija, ki leži na meji Nemčije in Francije, se pridno oborožuje, da bo pripravljena za vsak slučaj.

Pri sedanjih pogajanjih se bo šlo za to, kaka naročila ima Cambon seboj iz Pariza in kaj Francija z Marokom namerava. Važna so pa tudi za Avstrijo, ker bo vsa zemlja v sredozemskem morju v rokah evropskih držav. Anglija ima nadoblast v Egiptu; Tunis in Alžir sta že sedaj francoska in Italijani gledajo s poželenjem na Tripolis. Če dobe Francozi še Maroko, mora Avstrija gledati, kako stališče bo zavzemala proti drugim državam in proti algerijski pogodbi, ki bo s tem prekršena. Bati se je, da bomo Avstrijci zopet prazni odšli pri delitvi kolonij.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

»Prosim, povejte mi, ljubi gospod, kako mi je ime in kako sem prišel semkaj.« je naenkrat zaprosil in milo pogledal kapitana.

»Kdo ste, dragi moj, tega vam pri najboljši volji ne morem povedati.« odvrnil je kapitan, ki je komaj že čakal, kedaj se vrne njegov spremljevalec. »Vse, kar vem, je to, da smo vas našli v zapuščenem čolnu in vas vzeli k sebi na krov, kjer vas je ta gospod, ki je ravnokar šel ven, zopet oživil.«

»Čudno, čudno,« je mrmral Milanovič, »ničesar o tem ne vem.«

»Nikar si zaradi tega ne mučite možganov; s časom pride vse samo od sebe. Večkrat se zgodi, da ljudje po težki boleznih izgube spomin, ki se pa čez nekaj časa zopet povrne. Grozno reči ste morali doživeti od takrat, odkar ste zadnjikrat imeli pod nogami trden ladjin krov. Ne vem sicer, ste li pomorščak ali ne, vendar je trda, ka-

dar pride tako daleč, da zmanjka vode in kruha.«

Vrata se odpro in v sobo stopi gospod Šerman, kateremu je sledil strežaj s krožnikom juhe in kupico ruma. Ko je Milanovič oboje slastno povžil, mu reče gospod Šerman: »Sedaj počivajte zopet, to vas bo najbolj pokrepilo.«

»Da, hočem,« odvrne Milanovič; »kako dobri ste nasproti meni! — toda strah me je, ko ne morem prav nič misliti nazaj. — Kaj naj vendar to pomeni? Niti svojega imena se ne morem spomniti, pa naj se še tako trudim in premisslujem! — Kolika muka! Ali mi ne morete prav nič pomagati?«

»Za sedaj ni še nobene pomoči, nesrečni moj prijatelj,« odgovori Šerman s sočutnim glasom, »a hočemo se potruditi, kolikor bo v naši moči, da razvozljamo vašo preteklost. Potrpajte še nekaj dni, potem vas prenesemo na krov, kjer vam sveži morski zrak, pogled na morje in na vaš čoln brezdvomno odgrne zagrinjalo, ki vam sedaj zakriva vaše spomin. Bodite mirni in odprite od sebe vse, kar bi vas moglo vznemirjati. Uverjen sem, da se vam z božjo pomočjo vaš položaj popolnoma izboljša. Sladko počivajte. — Pojdiva, gospod kapitan, naš prijatelj ne sme sedaj več govoriti.«

Gospod Šerman je bolniku prijazno pokimal, kar je ta odvrnil z nasmehom, polnim hvaležnosti, ki je za trenotek razjasnil njegov mrtvaški obraz.

»Čudna, nerazumljiva stvar to,« je začel kapitan, ko sta bila na krovu. »Kaj more človeka vendar doleteti! Nekaj izrednega mora biti vsekakor, če človek celo pozabi, kako mu je ime!«

»Pomislite tudi, koliko je moral nesrečnež pretrpeti, da mu je spomin tako docela ugasnil!« pripomni tovariš. »Pojdiva takoj in poglejva čoln, morda najdeva kaj, kar bi naju dovedlo na kako sled, da doženemo, kdo in kaj je ta človek!«

Skupaj sta odšla k čolnu in vsega natanko prebrskala, — a zastonj. Čoln in njegova vsebina sta govorila toliko kakor prazen list papirja.

»Ostane nama še obleka,« meni gospod Šerman, »morda v njej kaj zalotiva.«

Na kapitanovo povelje so prinesli Milanovičevo obleko. Ta je vsa, bodisi glede kakovosti ali glede kroja, kazala, da je njen gospodar mož boljših slojev. Perilo je bilo zaznamovano s črko »M«. V žepih so našli uro, nož, nekaj denarja in še nekaj drugih manj važnih reči; vendar iz vsega tega ni bilo mogoče ničesar sklepati. Ostala je samo še nada, da bolniku oživi spomin ob pogledu na znane mu stvari in predmete.

»To je vendar kakor začarano,« zakliče kapitan. »Če mož sam ne pride k zdravni pameti, ne bomo nikdar izvedeli, kdo in kaj je.«

»Obleka vsekakor priča, da mora biti mornar.«

»Mogoče je; vendar kakor kaže njegova zunanost in njegovo obnašanje, ne moremo soditi, da bi bil dolgo na morju. — Toda prav, da sem se spom-

nil, njegov mrtvi tovariš še ni pokopan; to moramo storiti še dopoldne. Ker se pa prav nerad ukvarjam s takimi žalostnimi posli in mi vsaka beseda, katero bi imel ob takih prilikah izpregovoriti, najraje zastane že v grlu, zato bi mi storili veliko uslugo, dragi moj, če vi opravite to mesto mene. Dal bom truplo zašiti v platno, in vi storite ostalo. Kaj?«

»Ako želite, zakaj ne.«

»Vi ste vedno krasen, ljubeznjiv človeček, dragi moj Šerman!« S temi besedami je kapitan potolkel po rami svojega prijatelja in pristavil, ko je ravno v istem hipu zadonel zvonec, vabeč k zajtrku: »Čujte, kuhar nas že kliče; kako izredno mi bo zajtrk danes dišal.«

Težko je dobiti kaj bolj pretresljivega, kakor je pogreb na morju. Morda sledi to iz tega, ker se človek nikjer tako ne zaveda svoje ničnosti, kakor tedaj, kadar ga od vseh strani obdaja neizmerno, silno morje. Na suhem so grobovi nekake hišice ranjelih; srce čuti neko tolažbo v tem, če misli, da so mrtvi bitja, ki spavajo pod zelenimi rušami, ki jih lahko obiščemo, kadar hočemo.

Ako pa polože mrtvo truplo v globoki morski grob, občuti človeška duša bol popolne ločitve. Neizmerno morskobrezno požre in uniči telesne ostanke, pokoplje takorekoč tudi spomin nanje.

Opoldne je ležalo Zamjanovo truplo zašito v platno in na nogah obteženo na podolgovati mreži, katere konec je slonel na ograji, drugega sta pa držala dva mornarja. Moštvo ladje je stalo razkritro v polkrogu, poleg trupla pa gospod Šerman, moleč molitve za ranjke. Ko je končal z besedami: »Sedaj izročamo globini zemске ostanke rajnega,« je dal kapitan z roko znamenje. Mornarja sta dvignila mrežo in truplo je zdrknilo v valove. »Tam doli naj čaka vstajenja vsega mesa, ko bo tudi morje dalo svoje mrtve in jih bo milost Jezusa Kristusa odvedla v njegovo kraljestvo, v večno življenje. Amen.«

S temi besedami je Šerman končal pogrebni obred. Mornarji so se tiho razšli in cel dan ni bilo čuti na krovu nobene razposajene besede ali divjega smeha.

TRINAJSTO POGlavJE.

Ves trud brezuspešen.

Milanoviču so se moči vračale prav počasi in četrti dan mu je gospod Šerman — ki je prav po materinsko skrbel zanj — svetoval, naj gre z njim na krov, češ, da ga bo to razvedrilo in mu dalo novih moči.

Milanovič se je nadejal, da mu pogled na čoln vrne spomin in s tem prežene temno noč, ki je kakor mōra ležala na njegovem duhu. Čudno! Tema je krila celo njegovo življenje do onega trenutka, ko se je zbudil iz svojega smrti podobnega spanja; nasprotno pa se je prav dobro spominjal vsega, kar je doživel potem. Zdelo se je, kakor bi se

začeli dnevi njegovega življenja šele s trenutkom, ko se mu je vrnila zavest.

Tudi gospod Šerman je upal, da mu mine to skrivnostno stanje kakor hitro se mu vrnejo telesne moči. Za sedaj je moral biti pa vesel, da je bolnik vsaj toliko okreval, da je mogel na krov.

Vreme je bilo krasno; »Delfin« je jadral v vročem pasu; pihljala je prijetna sapica; nad krovom je bila razpeteta platnena streha, da je varovala potnike pred pekočimi žarki južnega solnca.

Ko je Milanovič v spremstvu skrbnega gospoda Šermana stopil na krov, je hipoma obstal in se boječe oklenil roke svojega spremljevalca. Ta je počakal, dokler se bolnik ni zopet osrčil, nato ga je pa odvedel na naslonjač, ki je stal sredi ladje, in ga varno posadil nanj.

Nihče, ki je kedaj poznal krmarja na »Adriji«, bi ne bil sedaj v tej sključeni, tresoči se postavi z udrtimi prsi in s popolnoma izpremenjenim obrazom spoznal nekaj tako lepega in krepkega moža.

Gospod Šerman ga je opazoval z bojaznijo v srcu. Sam pri sebi se je bil nadejal, da bo na krovu v duši njegovega varovanca vendar vstal kak spomin na pretekle dni; a kakor je vse kazalo, so bile prazne njegove nade.

»Kje je čoln, v katerem so me našli?« je vprašal Milanovič; ko je že nekaj časa počival na stolu.

»Na glavnem krovu.«

»Prosim, ali si ga morem ogledati? Morda mi kaka majhna, nezatna stvarica razvozlja skrivnostno, temno uganko.«

Počasi sta šla proti sprednjemu delu krova. Ko prideta na mesto, pravi gospod Šerman:

»To je oni čoln.«

Vse je bilo skoraj še tako, kakor takrat, ko ga je bil zapustil Milanovič; še celo shramba za živež je stala odprta in tudi trije sodčki za vodo so ležali še okrog.

Marsikdo bi bil prepričan, da morajo predmeti, ki so bili v zvezi s tako strašnimi dogodki, zdramiti speči spomin in predočiti duši vse grozovite in pretresljive prizore, ki so se v teku desetih dni drug za drugim vrstili v čolnu. Če so reči, ki se prav tako kakor žareče železo v meso, vtisnejo v našo dušo, tedaj bi morala igralčeva blaznost, pijanost Mirtičeva, tragična smrt generalova in podoba nesrečne vdove, ki je tiho in udano podlegla trpljenju in njo njeno nedolžno dete, tedaj — pravim — bi moralo vse to brezdvomno pustiti v duši vsaj nekatere sledove. Toda pri Milanoviču ni bilo o vsem tem nobenega sledu; niti najmanjše stvari se ni mogel spomniti, dasi je z največjo pozornostjo ogledoval kraj trpljenja in muke in si na vse načine belil glavo, da bi dvignil zagrinjalo, ki mu je zapiralo pogled v preteklost.

(Dalje prih.)

RAZGLED PO DOMOVINI

Iz »Slov. kršč. soc. Zveze«. Letošnja glavna skupščina se vrši v nedeljo dne 17. septembra popoldne od 3. do 5. ure v veliki dvorani »Ljudskega doma«. Na dnevnem redu so običajna poročila. — Po skupščini zvečer ob 8. uri otvoritvena predstava »Ljud. odra« z znano lepo igro: »Divji lovec«. Zveza si nabavi razglednice s sliko »Ljudskega doma«, ki se bodo prodajale v pokritje naraslih tekočih stroškov. — Pouk v kuhinjski šoli se začne že krog 15. septembra v istem redu, kot se je vršil prvi kurz. — Zveza proslavi spomin umrle predsednice Zvezinega ženskega oddelka, ge. Manfreda s tem, da se opravi drugo nedeljo v oktobru društvena maša na Šmarjni gori. — Redna predavanja se začno s prvim torkom v oktobru in se bodo vršila deloma v mali, deloma v veliki dvorani »Ljudskega doma«. — »Ljudski dom« se slovesno blagoslovi in otvori dne 17. septembra o priliki Zvezine skupščine.

Na birmovanje se je odpeljal prevzišeni gospod-knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič v semiški in kočevski dekanat. Povrne se dne 20. septembra.

Običajni po'et Zveze Orlov na Brezje na angeljsko nedeljo se letos nadomesti s poletom v Petrovčeh 10. septembra t. l. na Štajerskem. Za to prireditelje vlada med odseki veliko zanimanje in se poleta v Petrovčeh udeleži tudi veliko odsekov s Kranjskega, tako s kamniškega in obsavskega okrožja itd.

Kanonično umeščen je bil v petek dne 1. septembra za novoustanovljeno faro Lom pri Tržiču č. gospod Jakob Ogrizek, župnik v Št. Lambertu.

Duhovniške izgreembe v lavanjski škofiji. Za provizorija v Št. Ozbaltu ob Dravi pride č. g. Vinko Lorenčič od Sv. Ane na Krembergu. Prestavljeni so čč. gg.: Franc Letonja iz Skal k Sv. Ani na Krembergu; Anton Pučnik iz Celja v Šmarje pri Jelšah; Ivan Hribar iz Šmarja pri Jelšah na Sladko goro; Simon Šimone iz Sladke gore v Podsredo; Franc Rampre iz Sv. Vida pri Grobelnem v Marenberg; Fran Škof iz Marenberga v Kamnico; Fran Ostrž s Ptujске gore v Križevce pri Ljutomeru; Jožef Pinter iz Mute v Celje; Ad. Gril iz Remšnika na Muto. Na novo so nastavljeni čč. gg. novomašniki: Vacl. Jastrobnik kot kaplan pri Sv. Vidu na Grobelnem, Fran Kopolšek v Škalah, J. Golec na Remšniku, F. Bervar na Črni gori.

Romanja na Sveto Goro. Ker se že več dni ni pojavil noben nov slučaj kolere v Trstu, je bilo to mesto zopet

proglašeno za neokuženo po kolero. Vsled tega razveljavlja okr. glavarstvo v Gorici odlok, s katerim se je prepovedalo romanje na Sveto Goro in na Grad blizu Mirna. Romanje k omenjenim svetiščem je tedaj dovoljeno; izključeni od romanja pa ostanejo do nadaljne odredbe le prebivalci sodnega okraja koperskega.

Blagoslovljenje nove cerkve. Na praznik, dne 8. septembra, bo knezoškof dr. Miha Napotnik slovesno blagoslovil novo župno cerkev v Cirkovcah pri Pragerskem. Cerkev je res krasno delo. Poleg cerkve priča tudi novo moderno zidano župnišče, da so v Cirkovcah sami vrli katoliško-narodni Slovenci doma.

Smrtna kosa. V Gorici je 28. avgusta umrl stolni dekan monsignor Alojzij Tomsig. Šel je v Trbiž na oddih. Tu ga je prišla srčna slabost in se je nezavesten zgrudil na tla. Vojaški zdravniki so mu dali prvo pomoč. Ko si je opomogel, se je takoj vrnil v Gorico. V ponedeljek in torek je še maševal. V četrtek je legel in dne 28. avgusta ob 5. uri 15 minut zjutraj je umrl. Pokojnik je bil leta 1847 rojen v Gorici. V mašnika je bil posvečen 28. novembra 1869. Služboval je večinoma v Gorici.

Tudi obletnica. Dne 1. septembra je minulo leto dni, odkar posluje na ljubljanskem magistratu vladni komisar. Tega dne je bila za nedoločen čas ustavljena avtonomija ljubljanske občine vsled trmoglavosti in častihlepnosti bivšega župana Ivana Hribarja, ki je za vsako ceno hotel še nadalje gospodovati na ljubljanskem rotovžu.

Na deželni gospodinjiski šoli v Šmihelu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto z mesecem oktobrom. V šolo se sprejemajo dekleta, ki stanujejo v samostanu šolskih sester »de Notre Dame« ali pa zunaj v okolici. Za oskrbo v samostanu je plačati po 30 K na mesec in je določenih za te gojenke šest štipendij po 15 K na mesec. Vnanje učenke ostajajo čez poldan v šoli in dobe, ako so podpore potrebne, brezplačno kosilo v samostanu. Prošnje za sprejem in za štipendije je predložiti do 15. septembra na vodstvo deželne gospodinjiske šole v Šmihelu, pošta Kandija.

Umrli je Anton Jaklič, posestnik in gostilničar, župan občine Križka vas, član cestnega odbora, ud krajnega šolskega sveta in odbornik hranilnice v Višnji gori. Peljal je na vozu po Peščeniku, pri »Rinežu« je pa padel nanj zaboj in je bil takoj mrtev. Vsi poizkusi oživiti ga so bili brezuspešni. Zapuščena žena in šest nepreskrbljenih otrok. Z

njim je umrl odločen somišljenik S. S. Teško mu bode najti namestnika v naši okolici. Bil je dober kristjan, pogostoma je prejel svete zakramente. Zadnjikrat je bil pri sv. obhajilu pred kakimi 14 dnevi. Star je bil 38 let. Svetila mu večna luč!

Izboljšanje travnikov. Ker je bilo vsled neredno dohajajočih prošenj za nasvete v svrhu izboljšanja travnikov redno poslovanje otežkočeno, sklenil je deželni odbor, da je prošnje za nasvete o izboljšanju travnikov vlagati pri deželnem odboru v Ljubljani le od 1. novembra do 31. januarja vsakega leta. Nasvete dobijo prosilci brezplačno po vrsti, kakor bo deželni strokovni organ imel za to časa na razpolago.

Barjani še danes čakajo na vodovod, ki sta jim ga obljubljala Hribar in Tavčar, pa ga nista izpeljala. Zdaj pravijo liberalci, da so tega seveda »klerikalci« krivi, češ, da ni občinskega sveta, ki bi mogel to vprašanje rešiti. Prvič niso »klerikalci« krivi, da je bil občinski svet razpuščen, ampak liberalni občinski svet sam, ki je proti cesarjevi volji Hribarja še enkrat izvolil, drugič pa Barjani za vodovod prosijo najmanj že 15 let in so jim ga liberalni občinski sveti ves ta čas le obljubljali, naredili pa ga seveda niso.

Prestolonaslednik in sušaški župan. Hrvaški listi poročajo, da je prestolonaslednik Fran Ferdinand povodom zadnjega potovanja v Dalmacijo v reški prosti luki slučajno se seznanil z županom na Sušaku baronom Zmajičem. Prestolonaslednik je pri tej priliki vprašal barona Zmajiča: »Ste-li sin zadnjega hrvaškega velikega župana na Reki?« To je baje Mažare zelo razburilo, ker že davno trdijo, da Hrvatje na Reki nimajo nobenih pravic.

Pouk za vinogradnike. C. kr. vinarški nadzornik g. B. Skalicky priredi tekom te jeseni več predavanj o trgatvi in umnem kletarstvu, in sicer: V petek (praznik), dne 8. septembra, ob pol 8. uri zjutraj v Št. Jerneju; v nedeljo, dne 10. t. m., ob 7. uri zjutraj v Semiču in ob 2. uri popoldne v Dobljčah; v nedeljo, dne 16. t. m., ob pol 8. uri zjutraj v Št. Janžu in ob 3. uri popoldne v Tržišču; v nedeljo, dne 24. t. m., ob treh popoldne na Raki; v nedeljo, dne 1. oktobra, zjutraj ob 8. uri v Vipavi in popoldne ob 3. uri na Gočah. — Z ozirom na veliko važnost umnega kletarstva zlasti za izvoz našega vina v tujino je želeli obilne udeležbe od strani vinogradnikov.

Dilefantski oder na prodaj. Isti je 470 m širok ter 350 m visok; da se pa urediti tudi za malo večji prostor. Posamni kosi: Osprej z napisom »Veri

in omiki« ter zastor z liro. Prospekti: kmečka soba, gozd, pokrajina, mesto, ječa, viteška soba, 8 kulis, 1 drevo, šepetalnica. Cena primerno nizka. Kdor želi ta še dobro ohranjen oder kupiti, se naj obrne na »K. sl. izobraževalno društvo« v Mekinjah.

Kamniško okrožje Orlov bo privedlo javno telovadbo dne 17. septembra v Ihanu. Spored: Ob 1. uri preskušnja za nastop; ob pol 4. uri javna telovadba. Po telovadbi nagovor Zvezinega predsednika brata dr. Lovro Pogachnika. Ob 5. uri okrožni občni zbor, za tem ustanovitev Orla v Ihanu. Okrožno predsedstvo.

Novakove zapuščine ni. Iz Pariza poročajo: Obširne vsestranske poizvedbe avstrijskega poslanstva v Parizu, generalnega konzulata v Marseillu, konzulata v Oranu in drugih avstrijskih konzulatov glede Novakove dedščine so imele povse nepovoljen uspeh. Nihče nič ne ve o tej zapuščini, zlasti tudi ne francoska vlada, ki bi vendar morala vedeti za tako ogromno premoženje. Premoženja, katero bi bilo podedovati, ni nikjer. Ne ve se iz katerega razloga se je spravila v svet novica o tej namišljeni dedščini.

Neznani utopljenec. Dne 26. avgusta t. l. so našli približno 30 do 40 let starega moškega utopljenca v Savi med Hrasnikom in Zidanim mostom, o katerem se še doslej ne ve, kdo je. Nesrečnež je srednje postave, temnih las, rujavih brk, oblečen je bil v temno cajgasto obleko, obut v škornjeh, katere se še hrani v spoznanje moža. Denarja je imel pri sebi 12 K 74 vin. Znakov kakega nasilstva ni bilo nobenih in se je isti le mogel ponesrečiti. Ako bi kdo zamogel kako pojasnilo dati, naj nemudoma to stori na občinski urad v Radečah pri Zidanem mostu.

Novice iz Amerike. V Calumetu so se poročili: Josip Staudohar iz Predgrada, fara Stari trg pri Poljanah ob Kolpi, z Marijo Pečavar iz Črnomlja; John Rom iz Dobljč z Katarino Adlešič iz Čudnega sela pri Črnomlju, in Pavel M. Špehar iz Špeharjev, fara Vrh nad Kolpo, z Marijo Kapš, rojeno na Calumetu. — Ponesrečili so se: Dne 7. avgusta Ivan Sterle v rudniku blizu Calumeta. Zasula ga je velika skala. Obležal je takoj mrtev. Doma je bil iz Most pri Ljubljani, kjer ima ženo in otroke. Dne 5. avgusta sta se ponesrečila v Evelethu, Minn., v rudniku Fran Sterlekar in Jernej Tavželj, prvi iz Zagorice pri Št. Vidu na Dolenjskem, drugi pa iz Tavžlja pri Cerknici. Sterlekar je bival v Ameriki sedem, drugi pa 11 let. Oba je zasula plast. — Umorjen je bil 11. avg. v Denverju, Colo. A. Levstik iz Strug pri Ribnici, star 33 let. Zapuščila vdovo s 3 otroci. Oklal ga je poleg treh drugih nek Hrvat Ličan.

Nesreča pri vojaškem streljanju. Dne 25. avgusta je streljal pešpolk št. 97 na strelišču v Bezuljaku nad Cerknico. Posestnikova žena Ana Katern iz bližnje, na desno pod hribom ležeče vasi Dobec št. 3 je šla oddaljena kakih

10 metrov od stanovanja na vrt iskat nekoliko hrane za prašiče. Naenkrat je prileti krogla v vrat, ga prodre ter pade v oddaljenosti par metrov v zemljo. Nesrečnica je bila takoj nezavestna. O nesreči se je bliskoma izvedelo, vojaki so ustavili ogenj in zdravnik ji je podelil prvo pomoč. Obvezali so jo za silo in revica je morala čakati v velikih mukah drugega dne, da se je izvršila komisija. Prepeljali so jo v bolnišnico. Pravijo, da rana ni bila smrtnonevarna.

Prememba posesti v Škofji loki. Gospod Edvard Dolenz, trgovec in posestnik v Kranju in Škofji loki, je prodal svojo hišo v Škofji loki gg. Igu Plantariču in Hermanu Deisingerju za vsoto 44.000 K. Istotako je prodal svojo trgovino ravnotam tema dvema gospodom za približno ceno 40.000 K.

Nagle smrti je umrla v Trziču na Gorenjskem Neža Kemperle. 30. avg. zjutraj je še zajtrkovala, kmalu potem se je mrtva zgrudila. Nепripravljena ni bila, ker je pogosto prejela svete zakramente.

Ponesrečil se je Ivan Klobučar, čevljarjski pomočnik v Trziču. Prišel je pozno v noč domov najbrže omračen po alkoholu ter tako nesrečno padel po stopnjicah, da si je prebil črepinjo. Ne motimo se, ako trdimo, da je padel v grob kot žrtev nesrečnega alkohola. Zapuščila vdovo s tremi otroci.

Uboj v gostilni. Na Lincovem je neki Janez Dežman v prepiru napadel 19 let starega tovarniškega delavca Janeza Cegleja iz Ribnega s sekiro in ga udaril po glavi. Zadal mu je smrtnonevarno rano. Cegleja so prepeljali v deželno bolnico v Ljubljano, kjer je dan na to umrl.

Konja in hlapec v jarku. Nesreča na cesti bi se bila skoraj pripetila v začetku minulega tedna č. g. župniku Fr. Uranšku iz Švabeka na Koroškem, ko se je peljal iz Pliberka proti domu. V kraju Dob so prepereli most čez globok jarek moralj podreti. Vprežena konja je bilo treba izpreči in gnati čez jarek. Iz jarka navzgor je velika strmčina in oba konja sta telebnila v jarek in potegnila še hlapca za seboj. Grozen prizor se je nudil navzočim; oba konja vznak ležeča in hlapec med njima zamotan od konjske oprave. Po velikem naporu se je posrečilo hlapcu rešiti se iz tega opasnega položaja, tudi en konj se je hitro postavil na noge, drugi pa se ni mogel premakniti radi ožine. Le po velikem trudu so spravili konja na noge.

Živinska kuga. V Cerovcu pri Rogatcu je bil 27. avgusta živinski semenj. Kmet Franc Karlin, ki je brezdomno prišel v stik s kako obolelo živino, je umrl na posledicah zastrupljenja krvi. Proti občinskemu predstojništvu je uvedena sodna preiskava, ker je prikrivalo živinsko kugo in celo dovolilo semenj.

Vlak se je utrgal. Ko je peljal dne 26. avgusta tovorni vlak iz Brezovice proti Ljubljani, je stal signal na »stoj!«,

a se je obrnil na »prosto« predno se je vlak ustavil, tako, da je isti vozil dalje. Tedaj pa je opazil čuvaj bližnje čuvajnice, da se je vlak utrgal in da je utrgani del obstal. Ker njegovih signalov ni noben sprevodnikov opazil, telefoniral je čuvaju na Marije Terezije cesti, da je vlak ustavil. Vlak je nato previdno vozil nazaj, da so mu pripeli utrgani del.

Petelin ubijalec. Iz Gradca poročajo, da je 17 mesecev starega otroka zakonskih Prägartner domači petelin tako močno kavnil po glavi, da je otrok kmalu vsled poškodbe umrl.

Smrt v Savi. V nedeljo 27. avgusta je kapucinski sluga Franc Kostanjšek v Krškem pri kopanju v Savi utonil. Mrtveca še do sedaj niso našli.

Predrzna vzloma v Trstu. 27. avgusta zjutraj sta dva tatova vzlomila v menjalnico Bolaffio v ulici San Antonio. Slučajno so ju pa ravno pri delu zalotili in zaprli. Svedrovca sta Janez Rigotti in Trsta in Miha Quarantotto iz Rovinja. Prinesla sta s seboj sira in vina, ker sta vedela, da bosta imela dolgo opraviti. Policija ju je nadaljnega truda rešila.

Sejmarjeva nesreča. Dne 24. avgusta se je peljal Vinko Arh s parom konj iz šentjernejskega sejma domov v Leskovec. Zada pri vozu je imel privezanega še enega konja. Pri Prekopi Dolenji se konja splašila ter prevrnela voz z Arhom vred. Voz in moža sta vlekla precej daleč. Arh je dobil tako težke poškodbe, da so ga drugi sejmarji prepeljali domov nezavesnega. Prvo pomoč mu je dal še isto noč dr. Trenc. Drugi dan je došel iz Ljubljane še dr. Šlajmer, ker so poškodbe zelo kočljive.

Mlad ubijalec. 14letni Dmitar Knežević iz Jablanice v Bosni se je na cesti sprl z eno leto starejšim tovarišem Veljkom Sučevićem. V jezi pograbi Knežević sekiro, ki jo je slučajno opazil pred nekimi vratmi ter s tako silo udari tovariša po glavi, da je isti v par trenutkih podlegel težki rani.

Marijanišče v Verzeju ob Muri. V tem vrloslvenskem trgu so nedavno tega položili temeljni kamen za zgradbo Marijanišča. Tržan Anton Pušenjak je leta 1908. zapustil svoje premoženje za ustanovitev samostana in deškega vzgojevališča. S pomočjo vrlih Muropoljcev se začne letos stavba graditi. Temeljni kamen je slovesno blagoslovil 18. t. m. dekan č. g. Jurkovič. V kamen se je vzdala spominska listina (pergament). Slavnost je bila izredno lepa in veličastna.

Postajališče Preserje — postaja? Županstvo v Preserju je vložilo pri ravnateljstvu južne železnice prošnjo, da bi se postajališče Preserje preuredilo v postajo.

Nova žrtev Save v Zagrebu. Minolo nedeljo dne 27. avgusta je pri kopanju v Savi utonil čevljarjski vajenec Mato Kovačević v Zagrebu. To je neki že peti utopljenec v Savi v okolišju Zagreba.

Nesreča na železnici. V bolnici v Slovenjem Gradcu je umrl železniški

delavec Tomaž Dorner iz Skal. Pri premikanju s premogom naloženih vagonov na postaji Skale pri Velenju je padel pod kolesa vagona. Ponesrečenec je bil neoženjen in star 28 let.

Grozovit roparski umor. V Veliki Gorici na Hrvaškem so dne 23. avgusta dobili kmetje denar iz prodaje občinskega gozda. Kmet: Stjepan Cvetković iz bližnje vasi Cvetkovičbrdo se je s tem denarjem podal na pašo ter se ni več vrnil domu. Drugo jutro ga je šla žena iskat ter našla živino raztreseno, a njega nikjer. Končno je opazila na poljski stezi zakrite krvave sledi, ki so vodile na bližnjo njivo v turšico. Po dolgem iskanju je našla žena strašno razmesarjeno truplo svojega moža. Zverine v človeški podobi so mu odrezale jezik, iztaknile oči itd. Strašnega zločina so bili osumljeni kmet Jure Cvetković in njegova dva sinova ter so vse tri zaprli.

Radi dote. Krojaški mojster Emerih Kovač v Karlovcih je vedno nadlegoval svojo ženo, naj pri svojem očetu, strugarskem mojstru, Jozu Derdiću izterja svojo doto. Večkrat je ženo nagal iz hiše, češ, a! naj prinese doto ali pa naj sploh več ne pride. Te dni se je zgodilo isto in ker oče ni hotel dati denarja, je hči ostala pri njem. Tu pa pride Kovač in hoče ženo s silo odvesti sabo. Derdić skoči hčeri na pomoč, moža se sprimeta in oče potegne nož ter ga dvakrat zasadi v srce zetu, ki se mrtvev zgrudi. Derdić teče nato v hišo — med ruvanjem sta namreč prišla na cesto — ter spiše steklenico lužne esence. Učinek pa ni bil smrtien ter so Derdića spravili v zapor.

Podružnica Slov. dijaške zveze za Dolenjsko ima svoj letošnji občni zbor v Novem mestu, in sicer v nedeljo, dne 10. septembra t. l. Spored: ob 8. uri skupna sveta maša pri č. oo. frančiškanih. Po maši občni zbor podružnice: a) poročilo odbora, b) volitve, c) služajnosti. Po občnem zboru referirata tt. Silc in Ilc, in sicer prvi »o kulturnem pomenu Dolenjske«, drugi pa »o našem narodnoobrambenem delu na Kočevskem«. Popoldne se vrši po možnosti ljudska predstava, ki bi jo priredil ribniški pododbor S. D. Z., in sicer bi se igral »Revček Andrejček«. Drugi dan namerjamo napraviti po oddelkih zlete po Dolenjski. Vsakega dijaka Dolenjca dolžnost je, da se udeleži tega našega sestanka, vabimo pa tudi vse druge tovariše in somišljenike, da nas posetijo, saj se jim nudi ravno ob tej priložnosti najlepša prilika, da spoznajo značaj Dolenjske. Za prenočišča se bo preskrbelo. Odborniki podružnice in posameznih pododborov, ki spadajo v podružnično področje, naj pridejo v Novo mesto že v soboto, 9. t. m., dopoldne, da se lahko vrši potem takoj popoldne ob 2. uri skupna seja, drugo dijaštvo naj pa pride v soboto popoldne. Priglasiti za udeležbo naj se pošiljajo tov. Fr. Lovšinu, stud. theol., Sušje pri Ribnici. Prostor, kjer se bo cela prireditve vršila: v dvorani rokodelskega društva.

Ribniški pododbor Slovenske dijaške zveze ima svoj letošnji občni zbor dne 28. t. m. pri Sv. Gregorju v prostori g. Oblaka. Začetek popoldne ob 2. uri. Vsji tovariši, tudi oni iz Dobrepolja, naj pridejo!

Z vlaka je skočil 28. avgusta dninar Martin Božič, doma iz Broda pri Novem mestu. Mož ima padavico in je slaboumen, zato so ga hoteli poslati v blaznico in mu dali za spremstvo kandijskega policajca Peiriča. Med vožnjo od Št. Vida proti Zatičini je pa Božič skočil z vlaka. Zlomil si je obe nogi, roko si je pa zvil. Nato so ga mesto v blaznico peljali nazaj v kandijsko bolnišnico.

Belgrad za pocenjenje živil. Belgrajska uprava je sklenila, da bo v lastni režiji nakupovala neposredno od producentov in na drobno prodajala razna živila. Tako upajo doseči 20- do 30odstotno znižanje cen.

Zopet avtomobil provzročil nesrečo. Na cesti med Dovjem in Jesenicami na Gorenjskem se je pripetila v petek, dne 25. avgusta, zopet velika nesreča. Ivana Jakelj, posestnikova žena na Dovjem, se je peljala s sedmimi drugimi osebami, med katerimi so bili večinoma otroci, na njivo. Kake pol ure od Jesenic pridrvi nasproti po cesti avtomobil v divjem teku. Ker se je konj jel plašiti, migali so na vozu nasproti, naj počaka. Dasi v takem slučaju vsak pošten avtomobilist tudi da znamenje po svojem, se to pot ni zgodilo, ampak so še hujše pognali. Zdaj skoči Ivana Jakelj z voza pred konja, ta se vzpne, jo pobije na tla in tako je šel voz z vso vsebino čez ubogo ženo, ki je dobila težke telesne zunanje in notranje poškodbe, tako da bo težko še kedaj okrevala. Pa inteligentni divjaki se niso zmenili za nesrečo, ampak so v strašni naglici robato preklinjajoč drvili mimo in dalje. Menda je imel avtomobil številko 407.

Ogenj v romarški cerkvi. V Sjelah na Štajerskem je izbruhnil v nedeljo, dne 27. avgusta, med službo božjo ogenj, vsled česar je nastal med verniki velik strah. Vneli so se namreč venci, s katerimi krasi romarji svete kipe in podobe v cerkvi. Ljudje so prestrašeni drli iz cerkve ter je bilo pri tem nekaj žensk lahko ranjenih. Nekaterim pogumnim možem se je posrečilo pogasiti požar, ki pa je kljub temu neki oltar močno poškodoval.

Ogenj v Zgornji Besnici. Dne 26. avgusta je začela goreti ržena siama na podu in v svinjskem hlevu Janeza Štularja v Spodnji Besnici št. 16, p. d. pri Prekuhu. Ogenj se je hitro razširil in vpepelil vse gospodarsko poslopje kakor tudi 30 sežnjev drv in 2000 butar. Zgorela sta tudi dva prašiča. Na lice mesta je prihitelo gasilno društvo iz Nakla. Škoda se cení na 10.000 kron, zavarovalna svota znaša le 4000 kron. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Utonila je v Dolenji vasi pri Cerknici dekla Ivana Govekar. V sredo, dne 30. avgusta, so jo potegnili mrtvo iz po-

toka. Ker je imela padavico, mislijo, da jo je pri pranju vrgla božjast in vsled tega je padla v vodo.

Vihar provzročil nesrečo na železnici. Na postaji v Dol. Miholjcu je zadnji vihar porinil na tiru več praznih voz. Vsled velikega prahu tega nista opazila ondi se nahajajoča 17letni fant in 13letna deklica, ki sta oba prišla pod vozove. Deklici so kolesa odrezala obe nogi, fantu pa eno. Deklica je kmalu nato umrla.

Blazna ženska na strehi. V nedeljo, dne 27. avgusta, ponoči ob 1. uri so v Zagrebu v Vlaški ulici opazili na neki strehi belo oblečeno žensko, ki je nepremično čepela. Mislili so, da je »me-sečna«, zato so tiho poklicali pomoč z rešilne postaje. To pa ni zadostovalo, marveč so morali priti ognjegasei s svojo lestvo, da so žensko spravili s strehe. Bila je blazna strežnica Katarina Rožankovič.

Nezgoda v hlevu. Pri posestniku Vinku Janu v Spodnjih Gorjah službojočega hlapca Jakoba Gogola je pri krmiljenju sunil konj v obraz, da mu je zdobil nosno kost.

Besniški klanec se prelaga. V Besnici pri Kranju prelagajo sedaj klanec na okrajni cesti Kranj-Besnica. Deželni odbor je poveril dela tvrdki J. Lončarič v Ljubljani za vsoto 36.521 kron.

Na nadaljevalni dekliški šoli (VI, VII. in VIII. razred) v Novem mestu pod vodstvom č. šolskih sester de Notre Dame se prične šolsko leto 16. septembra s slovesno sveto mašo. Vpisovanje bo dne 13. 14. in 15. septembra, dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 2. do 4. ure v Rometovi hiši. Poučaje se po učnem načrtu za meščanske šole. Sprejemajo se tudi zunanje učence, ki lahko dobe stanovanje pri poštenih, zanesljivih družinah. Šolnina znaša mesečno 6 K.

Kat. slov. izobraževalno društvo v Sostrem

vabi k

slavnosti blagoslovljenja novega »Društvenega Doma« v Sostrem,

ki se vrši

v nedeljo, 10. septembra 1911.

SPORED:

Dopoludne:

1. Ob 9. uri sprejem slavnih društev, »Orlov« in drugih dobrodošlih gostov pred »Društvenim domom«.
2. Ob 3¼10. uri odkorakajo društva, »Bogomila« in »Orli« s sl. domžalsko godbo na čelu v župno cerkev, kjer bo ob 10. uri cerkveni govor in sv. maša.
3. Po cerkvenem opravilu obhod slav. društev, »Bogomile« in »Orlov« z zastavami in godbo na čelu mimo Zadvora nazaj v »Društveni dom«.
4. Pred »Društvenim domom« govor državnega in deželnega poslanca dr. Jan. Ev. Kreka.
5. Blagoslovljenje »Društva doma«.
6. Godba, petje.

Po končani dopoldanski slavnosti obed v odkazanih gostilnah. Vsi, ki se žele udeležiti shoda, naj se prijavijo »Katoliškemu slovenskemu izobraževalnemu društvu« v Sostrem vsaj do 6. septembra.

Popoldne:

1. Ob 1/2 3. uri v župni cerkvi litanije z blagoslovom.
 2. Ob 1/2 4. uri začetek javne telovadbe.
 3. Po telovadbi veselica z godbo in petjem.
- Vstopnina k telovadbi in veselici 30 vinarjev za osebo. Orli v kroju vstopnine prosti.

Vabljeni so vsi prijatelji krščansko socialne organizacije, »Orlic«, krščanska društva itd.

Odbor.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

LETNIK 1912

naše

'Družinske pratike'

je ravnokar izšel in se dobiva skoro po vseh trgovinah, na debelo pa v Ljubljani: v »Katoliški bukvarni«, proda alni »Katol. tisk. društva«, dalje v trgovini Anton Krisper, Vaso Petričič in Ivan Korencan; v Trstu: prodajalna »Katol. tisk. društva«. Cena komada 24 vin., po pošti 10 vin. več. Zahtevajte jo povsod in ne dajte si usiljevati drugih pratik.

Gorenjske novice

g Iz Šenčurja. Ker so liberalci propadli tako sramotno pri občinskih volitvah, ne vedo, kako bi se maščevali. Spravili so se zato na našo neomajno trdno hranilnico in posojilnico, češ, da bo propadla in da ljudje že dvigajo denar. Nam ni drugega znano, kakor da

je pred enim letom dvignila svoj denar neka liberalna mamica v Šenčurju, v novejšem času pa sta dvignili dve osebi, seveda oba liberalca, in pa neka obrekljiva ženska, ki tudi Kranjski hranilnici v Ljubljani ne zaupa. Ampak da bi se govorilo o kakem propadanju naše posojilnice, to si more izmisliti le kaka propadla liberalna duša, ki ima pa vrhu tega še dolg pri nas. Naj si zapomnijo taki ljudje, da bomo mi takoj njihove dolgove iztirjali, ako ne bodo tiho, in jih bomo vrhu tega še vtaknili v luknjo. Še tega je treba, da bi mi take lumpe podpirali! Naša hranilnica in posojilnica stoji tako trdno, da bodo preje vsi drugi propadli po Šenčurju, kakor pa mi. Saj je že sedaj najlepši del Šenčurja hranilnična last, mi imamo vsled dobrih kupčij že sedaj profita nad 40.000 kron, in to samo v enem letu! In taka hranilnica naj propada?! Vsi uradi v Šenčurju so v naših prostorih, mlekarna, izobraževalno društvo, najimennitnejša gostilna, ki se bo kmalu zopet odprla, vse to je v naših prostorih, pa se še dobijo tako zabiti ljudje pri nas, da poslušajo liberalne farbarije, da bo hranilnica propadla in da bo trpela občina. Te laži so rabili liberalci za agitacijo za časa občinskih volitev, toda ljudje so se jim smejali, ker je vsak naš mož že toliko poučen o združništvu, da vé, da če kaka hranilnica propade, zgube ne plačuje občina, ampak člani hranilnice. Do tega pa pri nas nikoli ne bo prišlo, dokler bomo mi gospodarji v Šenčurju. Poleg tega, da smo veliko nakupili, imamo še na stotisoče denarja naloženega v Ljubljani. Dosedaj smo molčali, če pa še o katerem izvemo, da je govoril zoper našo posojilnico, ga bomo takoj tožili. Zoper enega je že vložena tožba.

g Iz Šenčurja. Dvanajstkratni strel iz našega velikega topa nam je v nedeljo, 27. avgusta, naznanjal, da je zopet izvoljen za župana pristaš S. L. S. Janez Blagne, posestnik in gostilničar v Šenčurju. Naši liberalci so strašno jezni in vsi zbegani, ker so si reveži toliko prizadejali ponoči in podnevu, tako lagali, da se je kar kadilo za njimi, pa vse zastonj, propadli so v vseh treh razredih, in sicer z ogromno manjšino. Sedaj pa se v »Slovenskem Narodu«, katerega mimogrede omenjeno, bere v Šenčurju le še nekaj jako domišljavih oseb, tolažijo, da bi bili lahko vložili ugovor, pa so toliko ponosni in velikodušni, da bodo raje počakali, da naša stranka sama od sebe razpade, potem pa pravijo, da bo šele zaplapolala njihova zastava, ako je preje ne bodo molji snedli. Kdaj in kako se bo to zgodilo, tega ne pove nobena pratika. To je prvi del njihovega modrovanja. Sedaj pa pride še višje modrovanje. Pravijo, da mi pri občinskih volitvah že grozno nazadujemo. In sicer zakaj? Le poglejmo! Prvič smo zmagali v dveh razredih, ko so bile volitve ovržene, smo zmagali v vseh treh razredih tako, da so liberalci rešili le tri odbornike. — Dne 10. avgusta so bile zopet volitve, v katerih smo zopet sijajno zmagali, liberacem je ostal le še

eden možakar, toda še ta je volil našega župana. To se pravi torej po »Narodovo« hiteti v propad. Do takih zaključkov, ali bolje rečeno zmešnjav more priti le tak, ki »Narod« bere in pa tak, ki je sam že od svojih denarnih propadov tako zmešan, da revež že več ne vé, kaj pomeni beseda »napreje« in kaj »nazaj«. »Narodov« dopisun naj pazi na svoj polom, ker bo ob času naših prihodnjih občinskih volitev že davno na robu propada!

g Iz Mekinj. Tukajšnja živinorejska zadruga priredi dne 10. septembra t. l. v društvenem domu zanimivo in podučno predavanje. Govoril bo gospod Krištof in skoro gotovo tudi še drug izboren govornik. Živinorejci in poljedelci, gospodinje ter dekleta, sploh vsi, ki se za dobro stvar zanimata — od blizu in iz okolice, pridite! Začetek ob 3. popoldne.

g Moravče. Liberalna posojilnica. Liberalci lažejo, da tisti, ki so nam oddali hranilne knjižice, ne dobe izplačanih obresti. Bomo videli! Le brez skrbi, ker o tej stvari ne bo odločeval ne Toman, ne Kavka, ampak drugi, ki bodo posvetili tudi v tiste kote, kjer je sedaj še popolnoma temno. — Ribče pri Moravčah. (Šola v Ribčah.) Že davno je določeno, da se zgradi za občino Velikavas v Spodnjem Prekru nova šola. Pobirajo se že nekaj let sem doklade za zgradbo in prostor za zidanje je že kupljen. Do zidanja še ni prišlo, ker še ni bilo toliko potrebe. Otroci te občine pa so do letos obiskovali deloma šolo v Moravčah, deloma pri Sv. Križu. Ker je bilo pa letos le preveč otrok za moravško šolo, zato je sklenil krajni šolski svet v Moravčah dne 22. januarja 1911 sledeče: Krajni šolski svet v Velikivasi naj preskrbi za svoje otroke zasilno sobo, ker bi se morala drugače moravska šola razširiti, občina Velikavas bi morala pa plačevati doklade za bodočo svojo šolo in razun tega prispevati k razširjenju šole v Moravčah. To plačevanje, predvsem pa huda pot poldrugo uro daleč, je pa rodila v Ribčanih misel, sezidati novo poslopje, kjer bi se poučevalo toliko časa, dokler se ne sezida šola drugje; pozneje pa bi se hiša ali prodala ali pa porabila za kaj občekoristnega. Pa že mora biti Toman in njegova garda zraven. Mi pa Ribčanom povemo, da ne bote prav ničesar dosegli, če bo Toman zraven. Kdaj so bili zoper to gospod dekan moravški in kaplan Demšar? Če nam to dokažete, pa vam plačamo vsak korak, ki ste ga že naredili za rešitev svoje posojilnice, po deset kron. Vemo sicer, da prihaja to laganje iz moravških liberalnih grl, toda ne zmenimo se za te falirane ljudi brez dela; povemo samo Ribčanom to-le: Kdo je storil prvi korak, da vam je zagotovljena podpora in da se ne bo nasprotovale nastavljenju učiteljske moči? Toman že prav nič, glavaštvo tudi nič. Ravno kaplan Demšar je bil prvi, ki je pojasnil stvar deželnemu odborniku dr. Zajcu in poslancu dr. Kreku. Na njegovo priporočilo se bo storilo, kar je mogoče. Zato

ne poslušajte ljudi, ki se vam hlinijo, za hrbotom pa škodujejo, kjer le morejo. Kdor vam drugače govori, ga imenujte lažnika. — Cestni odbor za brdski okraj. Na mesto odbornika Franca Peterka, ki je zaradi bolehnosti odstopil, čegar odstop pa vsi obžalujemo, je deželni odbor imenoval našega vrlega moža Janeza Berganta iz Krase.

g Dob. Na praznik Malega Šmarna popoldne vabimo vse domače in sosedne prijatelje k veselici v Dob. Vršila se bo ob pol 4. popoldne v Detelovih prostorih. Sviral bo godba na lok, udarjal bo tamburaški zbor in nazadnje se bo predstavljala zanimiva predstava.

g Kat. slov. izobraževalno društvo v Šmarci priredi na Mali Šmaren, dne 8. t. m., ob 4. uri popoldne v Društvenem domu v Šmarci veselico. Na sporedu je: petje, govor, predstava »Najdena hči« in »Pastarica«, ljubeč prizor s planin. Naj nihče ne zamudi lepe zabave, kajti spored je tako raznovrsten, da bo moral vsakogar zadovoljiti. Zato pohitite vsi na Mali Šmaren popoldne v Šmarco!

g Z malenskih višin. Dne 16. avgusta se je vršil komisijski ogled šolskega prostora in učiteljskega stanovanja na Malenskem vrhu, ki se nahaja v zasebni hiši. Na lice mesta so bili povabljeni vsi odborniki občin Javorje in Trata, ravno tako tudi člani krajnega šolskega sveta. Med katerimi je bil tudi poljski nadučitelj Perko Lovric. Vsi prostori: ena učna soba, dve učiteljski stanovanji z lepo kuhinjo, popolnoma vstrezajo tukajšnjim razmeram. Lastniku hiše se plača za popolno ureditev sob 1000 K; obenem se je zavezal za to plačilo prepustiti sobe za dobo desetih let, brez kakega nadaljnega letnega plačila, kar se je z zadovoljstvom vzelo na znanje. Sobe so povsem odobrili izvedenci in gospod okrajni glavar, ter se je sklenilo, da se s 15. septembrom nastavi učiteljico. Ker ni bilo prostora in nastanitvi učiteljice nobenega ugovora, se je sestavil zapisnik, kateri se je od vseh odobril, edino liberalni poljski hujskač Lovric je moral staviti ugovor, češ, da ni primerno stanovanje, in da se mora za izobraženega človeka, seveda, imenitno zidati. Vemo pa dobro, zakaj Lovricu sobe ne ugajajo; ako pride učiteljica, trpela bo njegova že itak suha kasa za letnih šeststo kron. Na to njegovo veliko skrb je odgovoril g. okr. glavar s tako pripombo, da mu bo zvenelo po ušesih, dokler jih bo nosil na svojih visoki glavi. Kaj ne, Lovric, kaj takega se ti še ni pripetilo! Mislil si, da imaš šolske otroke pred seboj, ki te poslušno ubogajo, ali pa morda liberalno Strojčevovo gardo, ki si jo bil vajen komandirati ob volilnih agitacijah za državni zbor. Toda tu so bili možje občinskih odborov, na čelu jim okrajni glavar, kateri so ti pritisnili na hrbet pošteno in zaslužno blamažo. — Ta Lovric agitira že sedaj s polnim parom za bližnjo občinsko volitev. Volilci, zapomnite si tega možica! Ravno tistih, katere bo nasvetoval Lovric ali kateri

drugi njegove vrste, nobenega ne volite v občinski odbor! To bodi odgovor mož — možicu Lovricu!

Pri Sv. Joštu je drugo nedeljo dne 17. t. m. velik shod romarjev. Ker je leto praznik Zalostne Matere Božje en teden pred kvaterno nedeljo, na kvaterno nedeljo ni dvojnega opravila, pač pa je za 17. t. m. preskrbljeno, da bo več spovednikov in maš.

g Iz Loma. Vesela dneva sta bila za nas 1. in 3. september. Dobili smo novega in prvega župnika č. g. Jakoba Ogrizek. 1. septembra je č. g. župnik nastopil novo župnijo. Na kolodvoru v Trziču so ga pozdravili župan Meglič in oba cerkvena ključarja. V spremstvu g. župnika trziškega in g. kaplana Golita je prišel novi g. župnik v Lom, ki je bil ves v zastavah ter okrašen s slavoloki in vitkimi mlaji. V nedeljo je imel g. župnik slovesno sveto mašo. Pridigoval mu je č. g. župnik trziški, ki je opisal zgodovino nove fare ter se poslovil od Lomljanov, ki so pripadali dosedaj župniji trziški. Vsa slovesnost se je izvršila v najlepšem redu ob ogromni udeležbi ljudstva.

g Iz loške okolice. Velika nesreča se je zgodila v Binklju pri Stari Loki. Obče priljubljena gospa Marija Logonder se je pri prelivanju špirta ponesrečila. Vnel se je špirit; reva je bila naenkrat v ognju. Njena hčerka Lojzika je v prvem strahu poklicala sosedo na pomoč. Bilo je že prepozno. Domača natakarica, ki ji je hotela gorečo obleko odstraniti, je zadobila težke rane na rokah. Vso ožgano gostilničarko so prenesli v hišo. Zdravniška pomoč ni nič pomagala. Vsa obžgana je nesrečnica previdena z zadnjimi tolažilji svete vere po groznih mukah zaspala v Gospodu. Da je bila ranjka res dobra in priljubljena gospa, je pokazal njen pogreb v soboto.

g Primskovo pri Kranju. V nedeljo so se poslovili od nas gospod župnik Matija Jereb. V imenu vseh dobromislehih kličemo blagemu gospodu, ki ni so želeli nikdar nobenemu nič žalega: Bog plačaj trud in požrtvovalnost! Sedaj bodemo zopet brez gospoda. Nekaterim bo to morda všeč. Zlasti tistim, ki ne vidijo cerkve menda nikoli od znotraj, zabavljajo pa po gostilnah čez vse njene naprave. Naš učitelj zlasti ve mnogo povedati o tem, kako se napravljajo dež. Tako kunšten pa vendar še ni, da bi ga poskušal enkrat napraviti. — Zadnje občinske volitve so pokazale, da za enkrat še ne bo nič z Luznarjevo in Jakovo stranko. Sami Pavovčev oče niso mogli nič pomagati, dasi so brusili široke pete za liberalce noč in dan od Kranja do Predoselj, od Predoselj do Št. Jurja. »Ne gre pa ne gre!« je mož zdihoval tri dni po volitvah. Mož je bil, kakor že večkrat, zopet enkrat pošteno potegnjen. Z njim pa še veliko drugih, ki so bili prepričani, da bodo zmagali in so že en teden prej zalivali to zmago. Pa ni šlo, pa še dolgo ne pojde!

Dolenjske novice

d Cesarice Elizabete javna bolnica — za ženske — v Novem mestu je dobila vsled sklepa zastopa zdravstvenega okrožja z dne 25. avgusta 1911 potrebnega drugega pomožnega zdravnika-sekundarija. Bila je pa za to tudi že skrajno nujna potreba, ker se izvršujejo na tej bolnici mnogovrstne, zelo velike in težke operacije. Dne 19. avgusta je bila pripeljana v to bolnico neka ženska, katera si je v samorilnem namenu poizkusila prerezati žile na vratu in si preparala trebuh, iz katerega so visela na več mestih prerezana čreva. Posrečilo se je oteti nesrečni življenju in to po veliki, zelo trudopolni operaciji. Sedaj je na potu okrevanja in je upati, da zapusti v kratkem času bolnišnico — ozdravljena. — Taki in slični slučajji povzročajo, da dobiva ljudstvo vedno večje zaupanje v ta zavod, kar se kaže s tem najbolje, da raste od dne do dne število bolnikov. Saj pa temu tudi ni čuda, ko imajo bolniki poleg izvrstne zdravniške pomoči dobro hrano, čiste in zračne sobe in zelo ljubeznivo postrežbo po sestrah usmiljenkah, katere vrše res z vso požrtvovalnostjo svoj vzvišeni poklic — dobra dela usmiljenja. — Pretečeni teden obiskal je ta zavod deželni odbornik g. dr. Zajec ter se zelo laskavo izrazil o njem, ko si je natančno ogledal vse oddelke Bolnišnice.

d Iz Ambrusa. V četrtek, 24. avgusta t. l., je umrla tu gospa Marija Perko, mati pred tremi meseci umrlega nadučitelja g. Karola Perko. Zalost za iskreno ljubljениm sinom je spravila blago materino srce tako hitro v hladni grob. Naj v miru počiva!

d Vode! Vode! Tako zdihuje vsa Suha Krajina. Zakaj suha je, popolnoma suha; studencev itak nima, a vodnjaki in tisti kali, v katerih se zbira neznaga iz cele vasi, so se že zdavnaj posušili. Vi srečni ljudje, ki prebivate po blagoslovljenih krajih ob vodah, koder studenci napajajo zemljo, si še misliti ne morete, v kakšnih razmerah živimo mi leto za letom, zlasti pa še letos. Vsled suše je na polju že zdavnaj vse dozorelo, za tisto blato po kalih so se ljudje naravnost bojevali. Kdor je imel kaj mokrega še v vodnjaku, je ponoči stražil pri vodnjaku, da mu ne odnese kdo vode, a po potih, ki vodijo v dolino ob Krki, pa škripljejo in ropotajo noč in dan vozovi s sodi za vodo. Nihče se ne upa pošteno umiti, kaj še oprati obleko. Lahko si mislite, kako nesrečni so pogorelci na Kalu in s kolikim trpljenjem si grade nova domovja. Vodo imajo v Krki, pesek v Valični vasi, les v Soteski ali pa pri Muljavi; in vse to si morajo dovažati v vas po potih, ki so še za koze preslabe. Ali dobimo vodo? kdaj se prične z deli za vodovod? Imamo štiri deželne poslance in državnega poslanca; prosimo Vas, pritisnite na

deželni odbor, da se loti potrebnega dela! Vsa Suha Krajina je stala za Vami složno, delajte složno in vztrajno tudi Vi, da dobimo že skoraj vodo!

d Belokranjske novice. Sadovi sokolstva! Dne 6. avgusta je priredil metliški Sokol veliko veselico na metliškem »Pungertu«. To se je jelo in pilo, da je bilo veselje. Saj »Slovenski Narod« poroča, da so znašali dohodki veselice 1470 K in ker je bila vstopnina silno majhna — samo 20 vinarjev za osebo, — nam že dokazuje dejstvo, da se je pojedlo in popilo za okroglo 1200 kron, v kakem smislu se je ta veselica vršila. Plesalo se je do jutra, ko je posijalo žarko sonce in opomnilo metliške gospodične in omožene dame, da je že čas, da gredo spat. Moški pa, pri katerih je bilo navdušenje za »sveto narodno stvar« večje kot pri damah, so svoje delo v korist »milemu slovenskemu narodu« nadaljevali neumorno še ves naslednji dan do pozne noči po metliških gostilnah. To so vam bili prizori! Iz zakajenih gostilniških sob se je čulo divjemu kričanju podobno petje, včasih so ti glasovi malo potihnili in začula se je navdušena zdravica, v kateri so ubijali »klerikalnega zmaja« in rimske »farje«. Enkrat — bilo je tistega ponedeljka zvečer ob 7. uri, se je neka posebno navdušena napitnica celo takole končala: »Prišel bo čas, ko bomo obračunali z Rimom in Dunajem!« Radovedni smo, kako si dotični gospod predstavljaja svoj obračun — z Dunajem! — O tej sokolski veselici je prišlo blesteče poročilo v »Slovenski Narod«, v katerem pa je pozabil dopisnik nekaj povedati in kar hočemo še mi dostaviti, ker nam kaže posebno lepo, kake sadove prinaša sokolstvo našemu ljudstvu. Pri veselici se je zasačilo fanta pri tatvini in kmalu se je dognalo, da je bilo pokradenih precej jestvin in pijače — posebno na poslednje so se tatovi z veseljem in uspehom vrgli. Fanta so ovdili soičšču; a temu ni ugajalo, da bi nosil kazen za vse svoje tovariše, pa je ovdil še ostalih 11 sodrugov, ki so si medseboj pomagali pri nelepem delu, stari okrog 14 let — skoro vsi iz naraščaja Sokolovega. Tako dela Sokol za vsestransko izobrazbo mladine — učitelji in starši pa tožijo, kako da je dandanes mladina tako neubogljiva, slaba in divja. Ako se vzgaja v taki družbi in na takih veselicah, seveda ne more biti boljša. — Metliška občina in birmovanje v Beli Krajini. Prejšnji teden smo imeli pri nas birmo. Ljudstvo je svojega preljubnega nadpastirja navdušeno sprejemalo. Posebno so se odlikovali Draščičani, ki so priredili škofu tako prisrčen in sijajen sprejem, kot se malokje zgodi. Metliški občinski odbor pa je sklenil z vsemi proti trem glasovom, da se škofa ne sprejme in da ga župan ne sme pozdraviti. Škof sicer ne izgubi na svojem dostojanstvu prav nič, ali ga metliški občinski odbor sprejme ali ne, tudi mu to ne vzame prav nič njegove gorečnosti pri delu za čast božjo in ljudski blagor. Značilno pa je to za naše razmere. Ob-

činski odbor je s tem pokazal, da odklanja katoliškega škofa in da sovraži Cerkev, katero škof s svojo osebo predstavlja. Ko je prišel pred meseci v Metliko pravoslaven pop, je bilo vse pokoncu — vse ga je pozdravljalo, kot da je prišel najmanj kak minister mednje. Iz tega se vidi, odkod veter piha. Kdor ima le še nekaj verskega katoliškega čuta v sebi, mora priznati, da je tako ravnanje napačno. So tudi po drugih kranjskih mestih še liberalni zastopi, vendar toliko spoštovanja do svojega škofa ali pa vsaj toliko čuta dostojnosti še imajo, da škofa pozdravijo, ko pride k njim po svojih višjepastirskih potih. Ali ni torej dolžnost vsakega občana, ki se še priznava za katolika, da pri prihodnji volitvi s takimi ljudmi obračuna z glasovnico v roki? Ali ni že poslednji čas, da se s surovostjo, ki se je zadnja leta v Metliki udomačila, obračuna? Okoličani že gledajo z zaničevanjem na mesto! Ali naj še dalje zapoveduje par kričačev, ki se odlikujejo po svoji prazni glavi, celemu mestu in vse strahuje? Ali naj bo občina še dalje v rokah ljudi, ki jim je korist in napredek občine deveta briga! Poglejte okoliške občine, kako se tam dela za ljudstvo! Zidajo se ceste, dobivajo podpore, dela se za vodovode, deželni odbor jim pomaga, kjer more. In v mestu? Zabavlja se in kriči proti deželnemu odboru, stori se pa prav nič. Mestni mlin, ki požre vsako leto toliko hrastov iz mestnega loga, to je vse! Pri zadnji strogi živinski zaprtiji se je pokazalo, kako potreben je vodovod, ki ga bi bilo mogoče napraviti z malenkostnimi stroški — pa ga seveda nima kdo. Deželni odbor seveda ni tako neumen, da bi ga sam ponujal, liberalni sedanji odbor pa ga menda noče, ker noče od »klerikalnega« deželnega odbora nobene milosti. Seveda tisti magnati, ki občino komandirajo, ga tudi ne rabijo. Kako se pa drugim godi, to jih ne briga. — **Opekli so se pri prvi dolenski posojilnici.** Zagnali so hrup in krik kot Judje, ko so osvojili Jeriho. Mislili so že menda, da bodo gospoda Petra ali pa še koga obesili na trgu, zdaj pa tolika blamaža. Vivodinski kaplan popolnoma oproščen in Dolenska posojilnica mora plačati še nemajhne stroške. Kdo bo zdaj plačal vso ono obilno pijačo v Jaski? Zastonj je bilo veselje, ko ste boski plesali. — **Poročila sta se dne 24. avgusta pri Treh farah gosp. nadučitelj iz Vavtevasi Štular in gospodična Marija Težak.** Vrlemu mlademu paru naše čestitke!

d Dobropolje. Dasi je bila leta 1908. suša dolgotrajnejša, je vendar letošnja izdatno hujša. Kaj prida dežja nismo imeli že šest tednov in tudi v soboto smo imeli le dobro roso. Luže so suhe, studenci suhi in vodnjaki prazni. In znani hujskači proti vodovodu so čudovito tihi; bahali so se s tistimi smrdljivimi kapnicami, a te so se tudi posušile in treba je iti za vodo. Težko jim je in sram jih je tudi, pa gredo za vodo rajši ponoči, ko jih ne vidi toliko ljudi, ko se jim jih ne posmehuje toliko. Gotovo ni

resnega človeka več med nami, ki bi ne bil vsaj v sru za vodovod. Sami sramujejo se to tudi javno povedati. Hujskač kajpada ni nikdar v zadregi. Pomaga si tudi z lažjo. Ljudje, ki nikdar še niso videli studencev, od koder bi se napeljala voda, vpijejo: »Ej, kaj bo vodovod! Studenci so suhi!« Pa ni res! Dne 24. avgusta si je ogledala studence večja družba in se prepričala, da so vsi studenci, zlasti pa Črna voda pri Kobiljem curku, Uzmanih, Šumnik in drugi, močni, da dajejo obilo čiste, mrzle studenčnice, ki bo zadostovala ne samo za nameravani vodovod v Dobropolje in Suho Krajino, ampak še za velik del Dolenske. Le Bog daj, da bi se z deli že skoraj pričelo!

d Hinje. Dne 23. avgusta od 11. do 12. ure ponoči so vlomili v hišo v Hinjah št. 42 štirje vaški pobalini. Vrgli so vrata dol in v hiši spečo družino silno prestrašili. Lepa mladina to!

d Sv. Duh nad Krškim. Znani Pretov stric iz Ravni, ki v družbi soseda Toneta skrivaj zajemajo modrost iz »liberalnih cajtnog«, tisti, ki so se zadnjič tako srborito zaganjali v »Slovenskem Domu« v našega častivrednega in marljivega gospoda župnika, ta stric bi sedaj, ko so občinske volitve pred durmi, namah radi vse utajili, tudi to, da so pisali tiste čenče. Pa vse nič ne pomaga; obračunali bomo vsejedno. Na svidenje pri občinskih volitvah!

d Lokvica (Belokrajina). Naše slov. kat. izobraževalno društvo, šele pred kratkim ustanovljeno, zelo živahno deluje. Napadale so ga sovražne strelice, pa niso nič zadele in sedaj ponehale. K društvu je pristopilo veliko članov in članic pa beremo knjige in časopise in z veseljem poslušamo predavanja raznih gospodov govornikov, katerim na tem mestu izrekamo najtoplejšo zahvalo za njih trud in požrtvovalnost. Res veliko dobroto nam je storil naš velezaslužni g. župan in predsednik našega izobraževalnega društva Alojzij Mihečič, ko nam je to društvo ustanovil. Pa je on tudi steber našega društva; dokler bo stal ta steber, je tudi napredek našemu društvu zagotovljen.

d Škocijan pri Mokronogu. Misijon se je začel. Vsi liberalni oštirji so postali misijonarji. Najbolj goreča sta P. Durjava in župan Činkole. Za mežnarja je pa nadučitelj Benedičič. Ti čudni pridigarji so namreč teh misli, da so edina sreča za občino liberalne oštarije in da je treba to ljudem dopovedati. Kmet naj pa plačuje doklade pa liberalne oštirje bogati. Tega pa ne sme zvedeti, kako so se zvišale doklade pod Činkoletom in Durjavo. Ob času toče in nesreče kmeta noben liberelec ne vidi.

d Iz Žužemberka. Nenavadno obilno je bilo letos obiskano žegnanje pri sv. Roku. Zlasti moškega sveta se je nabralo toliko, da ga je za dve cerkvi zunaj ostalo. Dasi je bila vročina huda in seveda tudi žeja velika, pa je to pot vsled odločnosti in močatosti gostilničarjev vendar brez vseh izgredov minilo. Tako je prav in tako naj bi odslej tudi vedno ostalo! Saj bi bilo res brez-

vestno od gostilničarja, ki bi tako priljubljenost zlorabil za ples ali nezmerno popivanje in s tem povzročil, da bi se to priljubljeno žegnanje opustilo, kakor se nam je lani v cerkvi že zagrozilo. — Umrla je v bolnišnici v Novem mestu daleč naokolu znana žužemberška potovka Marija Rojc, po domače Joškova Mica. Dobro so jo poznali po vseh ljubljanskih trgovinah pa tudi drugod, saj je marsikak težak jerbas prenesla in prevozila v Žužemberk in iz njega. Zato jo bodo težko pogrešali v marsikateri hiši, posebno kjer so bolj radovedni, kajti ona ni bila samo hitra donašalka blaga, temveč tudi različnih novic, kar je pa menda že v poklicu vsake potovke. Sicer je pa bila rajna Mica dobra žena, zato upamo, da se je tudi z nebesko potovko — smrtjo dobro in srečno pobotala. — Velikodušno podporo je naklonil deželni odbor nesrečnim pogorelcem na Kalu. Celih 10 tisoč kron jim je pretečeno sredo prinesel deželni odbornik dr. Lampe. Lahko se veselje tega velikega daru ubogi pogorelci, ki so letos poleg nesreče po ognju tudi od suše tako hudo prizadeti, veselje se ga pa tudi sosedne vasi in občine, ki so o tem zvedele, ker vidijo, da ima sedanji deželni odbor res srce za ljudstvo v njega stiskah in potrebah. Kje se je prej kaj slišalo o takih in podobnih podporah, ko so v deželnem zboru sedeli liberalni mogotci, pred katerimi ubogi kmet niti stopiti ni upal? Vesel pa je te podpore gotovo tudi naš vili deželni poslanec g. Vehovec, ki vidi v njej zopet nov uspeh svojega truda in skrbi. Saj ravno on je bil, ki je prvi hitel v Ljubljano poročati na merodajnih mestih o nesreči, ki si jo je bil sam ogledal in se potegovati za te prizadete svoje volivce. Da zna dobro prositi, kaže velikodušno podeljena podpora. No, v torek smo ga pa že zopet videli peljati na to pogorišče g. okrajnega glavarja, da še temu razkaže nesrečo in s tem tudi vladi omehča srce za kako državno podporo, za katero je že prej tudi g. državni poslanec Jaklič posredoval. Obema vsa čast in priznanje!

d Polšnik. V podružni cerkvi svetega Jurija na Glinjaku se je napravil oltar Žalostne Matere božje. Denar je nabral ključar Janez Podrenk, ki se zato prav srčno zahvaljuje vsem bližnjim in daljnim darovalcem in jim sporoča, da bo na Glinjaku cerkveno opravilo z blagoslovljenjem novega oltarja dne 17. septembra.

d Loški potok. Umrla je pretekli teden po daljši in mučni boleznii Marija Car iz Retij. Bila je obče spoštovana in priljubljena v celi župniji, svoji družini pa izvrstna gospodinja in dobra mati. Za njo žaluje tudi Društveni dom kot za svojo dobrotnico. N. p. v m.! — Zakopali smo tudi starost naših starčkov in mož kot sploh cele župnije, Strletovega očeta iz Malega loga. Učakal je 103 leta. Res krepka korenina naše doline, ki pa se je konečno le moralna podati ostrim kosi bele žene. N. p. v m.!

d Popotnik iz Mirne doline. Prav doli na koncu Mirne doline, malo v

stran je nek Drmelov Lojze. On je za Boštanj to, kar je za Tržišče Flajs: liberalizem prodaja. Možje, le njega nikar ne poslušajte, ko boste volili odbornike za občino. — Po celi dolini se veselimo dobre trgatve. Dež je za silo namočil, da se bo grozdje odebelilo. Le na nekatere vasi jesensko solnce žalostno sije, ker jim je toča preveč grozdja uničila; tako so posebno prizadeti vinogradi v Artičah, še bolj v Vozanku. — Pri Sv. Trojici se je pa okoli cerkve nekaj izpremenilo, kar nisem bil tam. Svet okoli cerkve so znižali in pod zvonikom lepo potlakali. Slišim, da so farmani prav pridno kopali in vozili, še nekateri liberalci. — Ne vem kdaj mislijo pri Sv. Trojici odkopani del cerkve ometati. Menda so g. župniku vzele volitve pogum čes: z liberalci pa ne morem popravljati cerkve. Jaz pa Vam rečem: Le odпустite jim, ker ne vedo zakaj so liberalci. Z več Vašimiliberalcim sem govoril, pa so mi rekli, da so bili zmešani pri volitvah. To lahko poveste županu Okornu in Prijatelju, ker sta v »Slovenskem Domu« pisala, da klerikalci niso vedeli, zakaj se gre. — V Mokronog pa ne grem nič, je prežalostno. Rečem le Šentruperčanom, Tržiščanom in vsem okoličanom: pojdite pomagat pogorelcem z vozovi, zlasti ob nedeljah; škof so dovolili za pogorelce delati ob nedeljah do Novega leta. V Tržišču so v nedeljo sestavili poseben odbor, ki bo skrbel za pomoč pogorelcem.

d Leskovška visoka šola liberalnih malarjev je imela mnogo »lepih« načrtov. Tudi cerkev na Vidmu so hoteli pomalati, pa učenci niso ubogali »profesorja«, ki jim je radi te nepokorščine nekaj odtegnil na »plačilu«. Profesor je tudi hotel, da bi učenci pri misijonskem križu vrgli kip Matere božje na tla, na njo pa kip sv. Janeza, na oboja skupaj pa še križ! Tako strašna bogokletna grozodejstva je hotel »profesor« izvršiti po zapeljanih fantih! — Zaradi tolike neubogljivosti »profesor« ne mara več poznati svojih učencev in »pomočnica« jim še ta grenkega ne privoščil!

d Krka. Zadnji »Domoljubov« dopis je naše liberalce silno razdražil, ker resnica oči kolje. Iščejo dopisnika in dolže našega g. župnika. Podpisani jim svetuje, naj si nikar ne belijo glave, ker za pravega dopisnika ne bodo zvedeli, ampak poslušajo, kaj jim pove. Zadnjič sem opisal, kaj je pri nas liberalna stranka. Danes še lahko dostavim, da je to stranka barabstva, ki napada ljudi s kamenjem in katoliške duhovne zmerja s »farje«. Vse delo liberalne stranke obstoji v oštarijskem zabavljanju čez cerkev in »farje«. Kakor se ptič pozna po petju, tako liberalci po svojem govorjenju. Zato ima pa ta stranka tudi sebe vredne agitatorje. Kteri so? Fano nosi rdeči Borštnikov Tonček, ki nima drugega posla na svetu, kakor da Bogu čas krađe in ljudi farba. V cerkvi ga nikoli ne vidite. Ali veš, Tonček, kaj je tebi in tvojemu bratu rekel Habijanov Janez? Od tistega časa ne greš več

v njegovo hišo. Drugi je Borštnikov Jožek, vreden bratec prejšnjega, to je tisti, ki je govoril o zakramentu sv. R. T. tako, da si ne upamo zapisati. To je tisti, ki je grdil sv. misijon na Krki. Tretji čelavec v liberalnem vinogradu je Jurkov pobič, ki je znan po svojem priduševanju in ponočnem razgrajanju. Jarem z liberalci vleče tudi Zerne, ki je v cestni službi deželnega odbora. Kako opravlja svojo službo, o tem se znamo drugod pomeniti. Ali nas imate res za tako neumne, da bi volili z liberalno bando? — D o p i s n i k.

d Krškimi liberalnim purgarčkom silno prede! Kar na debelo sleparijo kmete s pooblastili. Posebno se odlikuje notarjeva pisarna. Pravijo, da bodo kar na občini pokradli volivne izkaznice in glasovnice. Pa ne bo šlo! Postava pravi, da se morajo glasovnice in izkaznice dostaviti vsem volivcem štirnajst dni pred volitvami! Seveda 130 purgarčkov bi moglo zmagati nad 2300 kmeti le z lažjo in sleparstvom. Kmetje, ne udajmo se!

d Krško. Liberalnim purgarčkom se že meša. Silno se bojijo kmečke zmage. Razglasili so, da občina ne bo plačala sokolorejskih dolgov. Kaj mislijo purgarčki, da bodo kmetje res plačevali liberalne sleparije! Sokolorejci so kupovali liter po 8 do 12, prodajali pa po 20 do 28 krajcarjev. Delali so torej velikanske dobičke: pri enem litru od 12 do 20 krajcarjev! In vendar so napravili strašne dolgove nad 137.000 Kl V čigave žepe je zginil dobiček?

d Loški potok. K raznim društvom, v katerih se zbira naše ljudstvo, smo pridružil na praznik Vnebovzetja Marije še eno novo, ki po svojem lepem namenu nič ne zaostaja za prejšnjimi, namreč Vincencijevo družbo. Predsednik Vincencijeve družbe kanonik in profesor preč. g. dr. Josip Gruden, nam je v poljudnem govoru pojasnil prelepi namen in cilj takega društva ter kazal na uspehe in korist, ki jih rodi to delo tam, kjer se je že pričelo. Pri govoru je bilo navzočih do mala polna dvorana moških in žensk, katerim je misel o takem društvu kaj ugajala. Sestavil so je odbor in začelo se je takoj z delom, ki obstaja v tem, da se bodo zbirali milodari za siromake, ne samo v denarju, marveč tudi v živilih, oblekah in drugo. Skrbelo se bo v prvi vrsti za domače reveže, se jih podpiralo z živim, obleko, po možnosti tudi s podporo za stanarino, po možnosti pa tudi mimo idoče tuje siromake. Zlasti s preskrbo prenočišč in morda potrebnega oblačila. Nadaljna točka našega dela je: postrežba bolnikom. Odbor bo skrbel, da se pošlje kak dan ali noč po 1 postrežnico, ki bo z domačimi delila postrežbo in čutje pri bolniku. Siromake-bolnike se bo podpiralo s tem, da se jim včasih pošlje boljšo hrano, pomaga pri nakupu zdravil, onemogle skuša spraviti v kak zavod. Pa še eno točko smo si privzeli: Kaka gospodinja je ob nedeljah tako zaposlena po družinskih opravilih, da niti v cerkev ne more.

Skušalo se bo v takih slučajih dobiti pomočnico, ki jo bo nadomestovala med prvo ali deseto mašo. Da se bo društvo zavzelo tudi za zanemarjeno mladino in sirote, to je odbor že pokazal dejansko. Prelep namen je društvu in upamo, da se bo po možnosti tudi dosegel. Odbor moških kot tudi ženski nam daje lepe nade. Društvu načeluje g. L. Drolle. Tajniške posle vodi gosp. Škulj, blagajniške g. Fr. Rojc. Ženski odbor ima ugledne krščanske in požrtvovalne žene, kar so že dejansko pokazale. Društvo seveda ne pozna politike in ima le geslo: Pomoč bližnjemu brez razlike. Podpira vsakega potrebnega, sprejema tudi podporo od vsakega. Točke dela kažejo obilo izdatkov; upamo na dobrotljivost našega ljudstva, na prispevke. Prva zbirka je že dosegla nad 100 kron. Pristrčna zahvala v imenu odbora kot tudi v imenu siromakov! Upamo, da nas bo podpiral po možnosti vsakdo, ali da vsaj nasprotstva ne bo, ker delo koristi lahko vsakomur. Sem in tja pade kaka beseda od takega, ki stvari ne razume, morda bo baš njemu ali njegovim bližnjim društvu v pomoč. Novo društvo bo, kot je izvajal gospod govornik, krona vsemu našemu društvenemu življenju. Dal nam Bog svojega blagoslova in naklonjenosti ljudstva!

d Št. Jernej. V nedeljo, dne 10. septembra, priredi izobraževalno društvo v društveni dvorani veselico. Na programu je igra s petjem, komičen prizor, tamburanje in drugo. Cene so prav nizke. Pridite pogledat v obilnem številu!

d S Erke. Jožek izpod cerkve je dal pred obč. volitvami s pomočjo nekega liberalnega dohtarja tiskati neki oklic na volitve, v katerem se baha, kaj so liberalci v občini vse izboljšali in olajšali. In kaj so izboljšali in olajšali? Izboljšali so dohodke advokatom, katerim so za ničvredne pritožbe vrgli proč 271 kron občinskega denarja. Izboljšali so plačo županu, ki ima zdaj 600 kron, prejšnji jih je imel le 200 K. Izboljšali so plačo občinskemu tajniku, ki ga prej sploh ni bilo, zdaj pa je poseben tajnik, ki se da za vsako stvar dobro plačati in si je dal povrh še izplačati nagrado 100 kron. Olajšali pa so zadrego, kam s 1486 K prisilnega naklada za muljavsko šolo plačanega leta 1899, katere bi bili morali dati za poravnavo šolskega dolga, ki so ga naredili, a so jih meni nič tebi nič vpisali pod naslov »naše zasluge«. Olajšali so tudi, da bo treba nujno potrebne poprave, ki bi se bile morale že izvršiti, a so jih liberalci vse brez razložka namenoma zanemarjali, zanaprej mnogo dražje plačevati, kakor bi bilo treba doslej. Olajšali so tudi izplačevanje »nagrada«, za katere so dali nič manj ko 1486 kron. Kaj pa se je bilo izboljšalo in olajšalo pod prejšnjim odborom? Izboljšalo se je bilo učiteljsko stanovanje in kar spada zraven, kar je stalo 5000 kron. Izboljšala se je bila šola in razširila iz dvorazrednice v trirazrednico, kar je

stalo 4900 kron. Izboljšala so se občinska pota in hoja in vožnja po njih. — Olajšal pa se je bil tudi od liberalnega gospodarstva prevzeti dolg za 3600 K. — Jožek, bolje bi bilo, da bi bil tiho! Sam si dokazal, da je pod vašim gospodarstvom šlo vse nazaj razen tvoje oštarije in tvoje predrznosti!

d Na Vačah je v nedeljo popoldne, dne 3. t. m., na dobro obiskanem shodu Kmečke zveze za moravško dekanijo govoril deželni odbornik dr. Pegan. V svojem temeljitem govoru je pojasnil napredne laži in ostuden boj »nedolžnih« naprednjakov proti naši stranki. Pred volitvami se bodo naprednjaki delali tako krščanske, še imena naprednjak ali liberalci ne bodo hoteli slišati, po volitvah pa sami ne bodo znali, kako bi pokazali svoje brezmejno sovraštvo do cerkve in duhovščine. Korist ljudstva jim je deveta briga. Noben pameten volivec se ne bo dal ne z obljubami, ne s farbanjem, ne z grožnjo premotiti, da bi jim šel na lim. Poštenega moža mora biti sram, če bi ga zloglasna napredna stranka volila. Njih moč obstoji v naprednih časopisih, ki znajo farbati kakor bi se šlo za stavo. Ker bodo napredni časopisi na nas lajali od vseh strani, zato se ne bomo z bikom bodli. Štejemo si pod čast, da bi zaradi volitev časnikarskim rokovanjačem odgovarjali. Kdor ni nalašč hudoben in neumen, se ne bo dal farbati. Med shodom se je oglasila znana harmonika iz Jeklinove gostilne. Zato je šel po shodu dr. Pegan, ki vodi v deželnem odboru zadeve občin, vprašat k Perucitu, če imajo pri Jeklinu dovoljenje za godbo. Naš župan pa mu je povedal, da se na Vačah sploh nikoli nič ne plača za godbo in ples v občinsko kaso, s čimur seveda ne bo zadovoljen deželni odbor. Koliko se pri nas premuzicira in prepleše! Ko bi se tudi pri nas kakor v drugih občinah moralo plačevati za godbo, bi imela občina lepe dohodke in manjšo naklado. A kaj hočemo? Par trgovcev in »birtov« misli, da so oni celo ljudstvo. Gostilničarji so napredni, naprednjak pa naprednjaka ne pozabi. Naše županstvo namesto tega rajši vtika nos drugim. Koncem lanskega leta je skušalo županstvo dobiti v svoje roke pokopališče in ubožni zaklad, še prej je hotelo gospoda župnika primorati, da bi napravil ograjo pod cerkvijo. Kako so ceste, pota in celo trg v slabem stanu, tega pa noče videti. Krajevno policijo ima v rokah županstvo. Ponoči pa po Vačah patrolira samo tista stranka, ki pobija okna, nosi stranišče, obeša tatermane, zmerja in tuli. Tej stranki županstvo še nikdar ni na prste stopilo. Zakaj, to vemo vsi. »Sokolski Vestnik« se v letošnji drugi številki na str. 36 zaletava v procesijo s presv. Rešnjim Telesom in pravi, da bodi geslo naprednosti: Odcerkvenjenje misli in čuta! Z drugo besedo: mladino treba odtrgati od cerkve in jo razkristjaniti. Naši naprednjaki razpošiljajo okrog vabila, na katerih je tiskano, da bo sokolska veselica 30. ju-

nija, na praznik sv. Petra in Pavla. To je pretiskano za nedeljo, 3. septembra, slednjič s črnim popravljeno za dne 8. septembra. Če si zopet ne premislijo, bomo torej na Šmaren dan gledali neke poleg Perucita ljudi, katere si bo treba ogledati pred in po volitvah. Kako so dobitke nabirali, že vemo. Ne vemo pa še, kdo bo tatermana zadel. Naprednjaki, le vkup! Naše geslo pa bodi: Proč s hinavci tja, kamor spadajo!

Nofranjske novice

n Iz Godoviča. Ker leži naša vas ob cesti med Logatcem in Idrijo, je odprta živahnemu tovarnemu in osebnemu prometu in se kaj lahko zanese ljulika med pšenico iz sosednje idrijske soc. demokracije, tako da se je bilo že batí najhujšega. Pa hvala Bogu, pri tukajšnjem ljudstvu se je zadnji čas zelo dvignila verska in politična zavest. Pri zadnjih državnoborskih volitvah smo zelo napredovali v korist S. L. S., pa tudi verska zavest se dviga, ker se ljudstvo vestno udeležuje službe božje in večkratnega prejemanja svetih zakramentov. K temu je nemalo pripomogel naš lepo se razvijajoč pevski zbor, ki je v splošno veselje in zadovoljnost župljanov v kratkem toliko dosegel, da ljudje s ponosom govore, da smo v Godoviču glede službe božje kakor v kakem mestu. Mladi organist kaže še na lepo bodočnost, možka mladina ga pa tudi pridno podpira s skrbnim obiskovanjem pevskih vaj. S hvalevrednim zanimanjem prebirajo tudi naše katoliške časopise: »Slovenca«, »Domoljuba« in »Bogoljuba«. — Dne 27. avgusta na Jernejevo nedeljo praznovala je naša župnija obletnico posvečenja župne cerkve z vsem mogočim sijajem, ki se more v danih razmerah na deželi doseči. Slovesno pritrkavanje, streljanje, slovesna služba božja in mnogobrojna udeležba ljudstva, dala je vsej slavnosti sijaj. — Od letošnjih nezgod pa tudi nismo popolnoma obvarovani. Več slučajev škrlatice se je pojavilo in tudi griže pri otrokih in je smrt v enem tednu zahtevala štiri žrtve. Suše toliko ne občutimo kakor drugod, ker ležimo precej visoko in imamo hladno podnebje.

n Vipavske novice. Občinske volitve v Vipavi dne 2. t. m. so nepričakovano slabo izpadle. Samo v 2. razredu je prodrla lista S. L. S. V vseh treh razredih je bilo treba žrebat. Slika prihodnjega odbora je popolnoma nejasna. Liberalci imajo v najboljšem slučaju komaj polovico odbornikov. — Kdo je kriv, da ni popolna naša zmaga? Cela vrsta naših mož, ki žalibog niso šli volit. Le par teh omahljivcev naj bi prišlo volit in liberalci bi ne dobili niti enega svojega odbornika. Eno samo pooblastilo, ki so je dali naši preslepljeni ljudje nasprotnikom, bi nam odločilo popolno večino. Tu je živ dokaz, koliko je vreden le en sam glas.

Usodepoln je izgovor: »E, saj na enem glasu ni nič ležeče! Boste že brez mene opravili!« — Resen opomin teh volitev je: Pri vsaki volitvi, vsi naši možje na volišče! — Strašno so agitirali liberalci. Vse, kar se giblje v liberalnem taboru, je zlezlo na dan. Celo stari politikar izza časov hinterladerjev, g. tata Hrovatin, so kobalili po gradiških bregovih in cela tolpa najetih agitatorjev. Naravnost nesramno in nasilno agitacija so uganjali Kerhnetovi fantinci. Letali so, agitirali in vrtili grozne oči, kakor da bi hoteli vse Gradiščane žive požreti. Proti volji volilcev so se jemala pocblastila in glasovnice. Strašili so z vsemi mogočimi stvarmi. Uprizorili so letos naravnost ostudno agitacijo. E, sejavci liberalni, vaše seme se bo še prevejalo in presejalo, predno bo kaj kruha. — Z m a g o s l a v j e, kakor ga napravijo Hotentoti pri pojedini belega človeka, so napravili naši liberalci po volitvah. Zvečer so kar noreli po trgu, mnogo pod vplivom alkohola. Z divjim krikom so drli po trgu, vse pomešano: otroci, pijani agitatorji, znane trške pijane muhe, liberalne mamice in njihovi možakarji, učitelj Mrcina, iz davkarije, iz sodnije, lekarnar, župan Petrovčič itd. Zdelo se je, da nameravajo napraviti originalno potujočo razstavo tipov raznih prismojencev in prismojenk. Pozno v noč so se pomirili. V alkoholni navdušenosti so mislili obesiti zastavo na Petrovčičevo hišo, a zjutraj so videli, da so jo obesili nad potokom Lipica. G. Petrovčič, vaš up bo šel po vodi! — Pri volitvi so se godile gorostasne nepostavnosti. O teh bomo še govorili.

n Iz Hotedršice. Pri nas so hudi časi, ker pritiska huda suša. Pa še hujše čase pričakujemo, ker se bližajo časi občinskih volitev. V naši fari je nekaj takih ljudi, ki hodijo ob nedeljah k službi božji brez molitvenika in rožnega venca in se obnašajo v cerkvi tako, kakor se pošten kristjan ne sme. Nekaj teh čudakov se sili v občinski odbor. Zato pa, zavedni možje in fantje, pokažimo na dan volitve takim brezvercem, da niso za nas.

n Novice z Ustja na Vipavskem. Marsikaj zanimivega se tu zgodi, pa navadno molčimo, danes bo vendar nekaj. — Nekateri liberalci tu mislijo, da na pokopališču ne rabijo križa; drugi pravijo, da tudi petje v cerkvi ni potrebno; za one, ki so zunaj, gotovo ne. — Pota so tu slaba, pa vendar se nič ne skrbi, da bi se popravila; samo takrat se govori o popravil potov, kadar se bližajo občinske volitve, po volitvah se pa zopet lahko tri leta spi; najboljša pot je ona, kjer je nasuto za pest debelo kamenje, povrh pa malo ilovice; krasno, pa resnično! — V taki mali občini, ki obsega le eno vas, je občinski sluga popolnoma nepotreben, pač peto kolo; denar za slugo bi se lahko drugam bolje obrnil. — Nekateri že dve leti premišlujejo, češ, da tukajšnji kurat lahko brez vode živi; to premišljevanje jih je stalo že 400 kron, pa še vedno premišlujejo; upamo, da bo deželni odbor

kmalu konec storil takemu premišljevanju. — Župan si je iz javnega vodnjaka vodo napeljal v svojo hišo; ne bo šlo. — Začetkom oktobra bodo tu občinske volitve. Krščanski možje na noge! Ali ni sramota, da edino Ustje v celem postojnskem okraju ima še liberalno večino in občinski odbor docela liberalen? Vzdignite se in otresite se že vendar gnilega liberalizma, od katerega imate le škodo in sramoto, koristi pa nobene! Pokažite, da Vam je kaj mar za krščanska načela, katera edino zastopa Slovenska Ljudska Stranka. Spomnite se vseh krivic, katere Vam delajo liberalci in se boste lahko odločili. — Dne 17. t. m. popoldne po litanih ima tu znani govornik p. Bonaventura govor o organizaciji krščanskega delavstva. Pridite!

n Iz Idrije. Državni poslanec Josip Gostinčar bode imel pri nas in v okolici pet javnih shodov. Poročal bode o političnem položaju, razmotrivalo se bodo tudi lahko zadeve, ki so posebno za naš okraj važne. Pričakovati je povsod obilne udeležbe, ker so ljudje, četudi raztreseni po naših hribih, sami izrazili željo, da pride v njih sredo g. poslanec. Gostinčar je sploh znan, da rad ustreže, zato so se določili sledeči shodi: Na praznik Rojstva Marijinega, to je 8. t. m., bode po maši shod na Vojskem v prostorih g. Feliksa Likar hiš. št. 52. Isti dan popoldne ob 4. bode shod v Srednji Kanomlji v prostorih Ivana Močnik hiš. št. 11. V soboto zvečer ob 8. uri shod v Idriji v dvorani Didičevi. V nedeljo, 10. t. m., bode po maši okrog 11. ure shod na Gori v hiši Jan. Leskovec hiš. št. 32 in popoldne ob 4. v Beličekovnik v prostorih g. župana Janeza Šinkovec hiš. št. 20. — Cesta iz Vojskega v Idrijo je že dotrasirana. Ker se je cesta iz Rovt do Žirov že oddala, oziroma se kmalu odda, in ker se bode cesta po Kanomlji do Spodnje Idrije drugo leto že začela graditi, smo začeli malo lažje dihati. Bili smo dosedaj precej pozabljeni. Objubovali so že 20 let, a nikoli začeli, sedaj pa neki sveži veter piha, ki je dospel celo v naše hribe na robu Kranjske. Mogoče, da se pritegne k plačevanju tudi vojni erar ali da gotovo dá kak prispevek radi napetih razmer z našim južnim sosedom, potem bode davkoplačevalec malo občutil novo breme, a cesta bode pa le rodu in rodu ostala. Zato je deželni odbor gotovo pravi čas porabil, da je v naše zapuščene hribe poslal svojega inženirja.

n Hrenovice. Kako daleč sega profit posameznih ljudi, se da spoznati iz gonje senenih prekupcev krog Vrhnike in najbrže tudi krog Postojne nasproti »Gospodarski zvezi«. Ko so jim novoustanovljene zadruga na Vrhniki in pri nas jele za kožo lezti, so mislili, da bodo z lažmi zbegali ljudi, da ne bi odajali sena svojim zadrugam, ki ga iz večine pošiljajo »Gospodarski zvezi«. Ko bi bila »Gospodarska zveza« res v nevarnosti glede sena, bi bili ti seneni tiči zadnji, ki bi kaj črhnilo o tem, temveč bi lepo čakali njenega poloma. Ne-

katernikom okrog Postojne bi svetovali, naj primejo rajši svoje bratce, n. pr. Bajca, ki do zadnjega časa ni plačal še lanskega sena, čeravno ga je dobil cent po 1 krono, ali pa Matevža iz Sinadol, ki na prečudne viže vozi svoje gospodarstvo dalje. Presneto je res sitno za naše merkante, da morajo plačevati cent sena po 3 do 3 K 60 h, ko bi ga dobili k večjemu po 2 K, ko bi ne bile teh preklicanih zadrug, ki jim štrne mešajo. Naša zadruga izborna dosega svoj namen, ki obstoji v tem, da kmetje, za katere je ustanovljena, dobro prodajo svoje senene pridelke. Določila pa bo cene tudi drugim pridelkom, kakor fižolu, krompirju, želodu, ječlicam, sadju itd., na kar svoje člane že sedaj opozarja.

n Idrijski Log pri Idriji. Davno se že ni potočilo v naši vasi toliko res bridkih solza, kakor v petek, 25. avgusta, ko smo izročili hladni zemlji rajnega prevrlega mladeniča Franceta Rupnika. Velika množica ljudstva ga je spremila k zadnjemu počitku, dasi je bil le preprost kmečki fant, in glasno je vse jokalo za njim. Prav tako so ga prihajali v velikem številu kropiti in vsak je odhajal s solzami v očeh: škoda rajnega! Pokazalo se je v tem slučaju, da tudi priprosti ljudje znamo ceniti značajnega, dobrega in krepostnega človeka. In to je bil rajni France! Na njem ni nihče našel napake, a vsak ga je moral ljubiti radi njegovih kreposti. Bil je vedno resen kakor dozorel mož. Nihče ga ni videl popivati ali ponočevati, dasi je imel v sebi živahnost zdravega mladeniča in je imel rad pošteno veselo družbo. Najraje se je razgovarjal o tem, kako bi se to in ono izboljšalo, kako bi se napredovalo. Ob njegovem svežem grobu mi prihajajo v spominu besede S. Gregorčiča: »Umreti bratje, težko ni, pustiti nade, to boli.« Bil je član Orlov, ki so ga spremili v kroju na zadnji poti ter s tem pokazali, da je bil tudi njim drag. Kako pa je dobil ta krepak mladenič bolezen, za katero je moral umreti? On, ki ni poznal nikdar nobene bolezni, dokler ni šel k vojakom. Bil je vedno izredno krepak in zdrav. Kakor mu doma ni bilo nobeno delo pretežko in pretežavno ter ni nobenega odložil dokler ga ni dovršil, tako je delal gotovo tudi pri vojaki, kajti dasi ni imel razven ljudske šole druge izobrazbe, je kmalu avanziral za podčastnika. — Služil je v Gradcu pri train-diviziji št. 3. — Človeške moči pa imajo svoje meje, vsled prevelikega napora so mu opešale in moral je v vojaško bolnišnico, kjer je bil dva meseca, pred petimi tedni pa so ga poslali domov, češ, da je neozdravljivo bolan. Doma je kmalu spoznal, da mu ni več upati na zdravje, zato se je spravil z Bogom in nas vdan v božjo voljo za vedno zapustil. — Boljše mu je sedaj onstran groba nego bi mu bilo tu v dolini solza. A mi mu ohranimo spomin v tem, da se bomo potrudili bitti tako vrli kakor je bil rajni France! Lahka mu zemljica!

Dobre knjige

Mladini! Pogosto in vsakdanje sveto obhajilo. Spisal o. Julij Lintelo, D. J. (Slovenski prevod je oskrbela Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) — Strani 86. Cena 30 vinarjev, 20 izvodov in več po 25 vin. — Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. — O knjižici nam piše duhovnik, ki je prebral delo v francoskem izvirniku: »Tako krepko, naravno, nepretirano in prepričevalno povedanih resnic o svetem obhajilu nisem dobil doslej še nikjer, dasi sem sam iskal primernih knjig, ker sem nedavno napravil ciklus nagovorov o pogostem svetem obhajilu. Sedaj, ko sem to knjižico prebral, vidim, kako malo sem v svojih govorih povedal, in bi pridige najrajši začel iznova.« — Knjižica je namenjena mladini sploh, moški in ženski, in je pisana tako primerno, da jo bo z veseljem vzela v roke mladina v nežni starosti, zlasti pa bo koristila odrasli mladini. Sveti oče Pij X. je izvod francoske knjižice, ki mu ga je bil poslal pisatelj, z veseljem sprejel, močno pohvalil vnemo pisateljovo in izrazil željo, naj se ta spis med mladino kar najbolj razširi.

Skupščina S. K. S. Z.

se vrši v nedeljo dne 17. septembra od 3. do 5. ure popoldne v veliki dvorani »Ljudskega doma« s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila Zvez za Kranjsko, Štajersko, Goriško in Koroško. — 2. Poročilo Zveze Orlov. — 3. Poročilo o »Sl. Straži«. — 4. Organizacija: a) pevskih odsekov; b) gledal. odsekov; c) ženskih odsekov; d) odsekov za prirodoslovne zbirke v društvih S. K. S. Z. — 5. Jugoslovanska Strokovna Zveza. — 6. Slučajnosti.

Vsa društva prosimo, da blagovolično pošlji k skupščini svoje zastopnike. Skupščina bo zelo važna radi organiziranja podrobnega dela v društvih.

Po skupščini zvečer otvoritvena predstava »Ljudskega odra«: »Divji lovec«.

Informacijske pole

so nam vrnila sledeča društva: a) na Kranjskem: Ajdovec, Besnica Zg., Bloke, Brdo, Brezje, Čemšenik, Črni vrh nad Idrijo, Črnuče, Dol, Dolga vas (Kočevje), Dravljje, Grahovo, Sv. Helena (Dol.), Horjul, Hrenovce, Hrušica, Št. Jakob ob Savi, Št. Janž na Dol., Jesenice, Ježica, Št. Jurij pri Grosuplju, Kamna gorica, Kamnik, Komenda, Koroška Bela, Koprivnik, Kresnice, Sv. Križ pri Kort., Ledine, Ljubljana, Šentpetersko

prosvetno društvo, Ljubljana, Šentjak. izobraževalno društvo, Ljubno, Logatec Gor., Loški potok, Manče—Lože, Mengeš, Mekinje, Mirna, Mokronog, Moravče, Motnik, Nevlje, Št. Peter na Krasu, Podbrezje, Podlipa, Podraga, Prežganje, Radeče, Rakek, Ribno, Št. Rupert, Sela (Zagradec), Senožče, Slavina, Sostro, Stranje, Suha, Šenturška gora, Šinkov Turn, Škocjan (Turjak), Škocjan na Dol., Škofja Loka, Šmarca, Šmartno pod Šmarno goro, Šturje, Tomišelj, Trata, Tržišče na Dol., Ustje, Vavtavas, Vič, Vipava, Vrhnika, društvo rok. pom. Vrhnika, izobr. dr., Vrhpolje, Zabnica, Vel. Lašče, Dražgoše, Šmartno—Moste, Radovljica, Žiri—Dobračeva. — Na Štajerskem: Brežice, Dobrava, Frankolovo, Galicija, Gornjsko, Gradec (Kres), Hoče, Št. Ilj, Sv. Jakob, Št. Janž, Sv. Jedert, Sv. Jurij ob juž. žel., Sv. Jurij v Slov. gor., Sv. Jurij ob Ščavnici, Sv. Jurij ob Taboru, Kapele, Konjice, Kozje, Sv. Križ, Sv. Križ na Murskem polju, Sv. Lenard n. V. Ned., Sv. Marija Nazaret, Št. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter na Medv. Selu, Pilštanj, Staremburg, Studenci, Studenice, Šmartno, Tinje, Sv. Tomaž pri Ormožu, Sv. Trojica v Halozah, Vel. Nedelja, Vransko, Zavodnje, Zavrch, Zibika, Zg. Ponikva, Laporje, Šmarje pri Jelšah. — Na Goriškem in Primorskem: Ajdovščina, Št. Andrež, Avče, Batuje—Selo, Biljana, Bilje, Deskle, Dolina, Gorica (Skalunica), Gorica (Katoliško delavsko društvo), Grgar, Kamnje, Kred, Kreplje (Gospodarsko društvo), Kreplje (Bralno društvo), Kronberg, Lokovec, Mačkovlje, Nabrežina, Osek, Podmelec, Rihenberg, Smast, Šebrelje, Škedenj, Škrbina, Šmarje, Temenica, Zatočmin, Zablje Vel. — Na Koroškem: Brdo, Celovec (delavsko društvo), Celovec (Zveza), Celovec (Bisernica), Dobrlavas, Št. Janž, Št. Lipš, Maloviče, Možica, Pliberk, Sveče v Rožu, Šmihel, Sv. Tomaž, Velikovec, Vogrče, Žitara vas. — »Danica« na Dunaju.

Vsa društva, ki nam pole še niso vrnila, prosimo, da store to takoj. Ako bi se pola kateremu društvu ne bila dostavila, prosimo, da nam to takoj javijo, da jim pošljemo drugo.

»Ljudski oder« v Ljubljani.

»Ljudski oder« priredi v letošnji sezoni, ki se otvori dne 8. septembra t. l., 20 predstav. Cene sedežev so se določile po 3 K, 2 K, 1 K 50 v in velika pretežna večina sedežev po 1 K. Stojišča 40 v, dijaška stojišča 30 v. — Izda se tudi abonement za 10 predstav, torej 2 bloka za celo sezijo. — En blok za 10 predstav stane 25 K, 18 K in 13 K. — Za enokronske sedeže se izda abonement samo za vseh 20 predstav in stane za celo sezijo 17 K. Posebno na ta zadnji abonement pozarjamo naša društva v okolici, ki bi pošiljala lahko redno svoje člane v svrhu učenja in študiranja za malo ceno dvajsetkrat k predstavam »Ljudskega odra«. Ako bi tistega, ki je kupil blok, ne bilo k predstavi, lahko za vsak

slučaj odda za dotični večer vstopnica kakemu znancu. Z abonementom si lahko zasigura vsak dober in lep prostor za celo sezono in prihrani par kron. Oglase za abonement je pošiljati po dopisnici na naslov »Ljudski oder«, Ljubljana.

Listnica uredništva. Neštetokrat je bilo že v »Domoljubu« objavljeno, da se rokopisi sprejemajo samo do ponedeljka, oziroma če je v prvi polovici tedna praznik, do sobote. Ker pa vkljub temu nekateri še vedno dopise pozneje pošiljajo in se potem čudijo in jezijo, ker jih v dotični številki ne čitajo, zato opozarjamo iznova, da ostanemo pri sedanjem običaju, ker drugače lista ne moremo o pravem času ekspedirati. — I. g. Šubelj, Savlje. Potrdimo, da Vi niste v prav nikaki zvezi s člankom v »Društveniku«: Preveč izobražen. Članek je popolnoma splošen in se ne ozira na noben poseben kraj. — A. B. Polšnik: Imen dopisnikov nikdar ne izdajamo. —

Za kratek čas

V lekarni. »Kaj bi rad, fantek?« — »Praska zoper stenice!« — »Za koliko?« — »No, za kakih par tisoč!«

Potegnil ga je. Gospod pohišnemu kramarju: »S čim pa trgujete?« — Kramar: »S pametjole!« — Gospod: »Pa uzorcev menda nimate nič seboj?«

Pretežko. Poštni uradnik: »Pismo je pretežko, — morate še eno znamko gori pritisniti!« — Kmet: »Potlej bo pa še težje!«

Kupčijska zveza. A: »Ali ste kaj v zvezi s trgovino Štremfelj in drug?« — B: »Tako, sem pa tje!« — A: »Kako mislite?« — B: »I no, on mi pošilja blago sem, jaz ga pošljem zopet tje!«

Dober izgovor. A: »Vi ste mi priporočili trgovca Tesenovca in jaz sem mu upal tisoč kron. Sedaj je faliral in jaz sem ob denar!« — B: »Kako morete reči, da sem ga Vam priporočil! Jaz sem le rekel, da je to že stara hiša! No, — in sedaj se je zrušila!«

SKRIVALNICA.

Oh mamica moja, kje pa si?

Opozarjamo na oglas tvrdke H. Suttner v Ljubljani, prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki vsakomur zastonj.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 30. avg.: 25, 30, 85, 7, 58.
 Dunaj, 2. sept.: 84, 3, 71, 32, 52.
 Gradec, 2. sept.: 80, 34, 44, 53, 74.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 5. septembra 1911.

Deželni pridelki:	Cena		Živina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	25	20	Živa vaga:		
Rž	19	80	Goveda pitana	102	—
Ajda	12	70	Teleta teška	121	—
Jecmen	16	60	Teleta mala	114	—
Oves	20	70	Prasčič	134	—
Prosno belo	14	80	Koščun	106	—
Prosno rumeno	10	40	Kuretina in drugo:		
Koruza stara	—	—	Maslo kuhano		
Koruza nova	25	80	od K 270— do	300	—
Leča	27	—	Maslo surovo od		
Grah	44	—	K 240— do	320	—
Larjeno seme	22	50	Slanina sveža		
Graščica	—	—	(špeh)	170	—
Domača detelja	65	—	Slanina preka-		
Gorenjska repa	31	50	jena	140	—
Fizol Roničan	33	—	Mast svinjska	180	—
Fizol Prepelčar	30	—	Loj	99	—
Fizol Mandalon	13	—	Jajca 100 kom	8	50
Cebula	8	—	Pišanci	1	20
Krompir	8	80	Golobi	—	70
Zelje veže	—	—	Raca	3	—
Zelje kislo brez	—	—	Gos	6	—
soda	—	—	Kolonijalno blago		
Repa sveža	—	—	na debelo		
Repa kisla brez	—	—	Riž Rangon od		
soda	—	—	K 25— do	34	—
Brinje	18	—	Kava Santos od		
Kumna	73	—	K 202— do	280	—
Oreh	—	—	Sladkor	90	50
Gobe suhe	5	—	Petroleji	88	59
Ječice	—	—			
Zel	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Seno	6	—			
Slama	3	60			
Stelja	3	10			

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo

globoto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklomica stane K. 4.— z navodilom o uporabi. Dobljiva se samo v lekarni na Novem trgu, Celovec.

Ostanke

prilobna za ženske oblike po 20 m. moče K. 10 zelo trdne K. 12 posebno fine K. 14 razpošilja Jugoslovanska razpošiljalna R. Stermečev v Celju.

Naročajte „Slovenca“!

V trajno delo sprejme več

mizarskih pomočnikov

in enega fanta kot učenca. — Anton Dornič, izdelovatelj orgel v Radovljici. 2654

Razpisuje se služba 2652

organista in cerkovnika

v Ajdovcu pri Žužemberku. Nastop s 1. oktobrom. — Pojasnila daje tamošnji župni urad.

Od visokega c. kr. deželnega šolskega oblastva koncesijonirane zaščne

Kaiser-jeve glasbene šole.

Učilišča za vse panoge glasbe v številni opere.

38. šolsko leto. * Ustanovljeno 1874.

(Glasovir, petje, orgle, vse orkestr. instrum. in teoret. stroje). Tečaj za kapele, v katerem se vadijo tedensko v dirigir. symp. in dram. delih. Tečaj za dir. izkušnje (v šol. letu 1910/11 je bilo aprobiranih 86 kandid. skupno doslej 804) državno aprobiranih). Spec. tečaj za višjo izobrazbo in koncerte: Quindl Peters in dirig. Rud. Kaiser (glasovir), Dr. L. Kaiser (gospel), Ferd. Hofmeister (violončelo), P. Boschetti (orgle), Mozartov kurz (Quindl Peters). Otroška šola za petje (c. kr. profesor Hans Wagner). Metoda kurz, polniški kurz, oddelek za pisen, teor. pouk. Vsakoletni obisk 350 učencev iz lu- in inozemstva. Prospekti in pojasnila pot. pisarne zavoda, Dunaj VIII., Zieglerg. sse 29, int. tel. 659. Vl. Znanjnjim pojasnila o oskrbi. 2659

Proda se malo posestvo

v Rudniku M. 9 pri Kamniku, obstoječe iz hiše in gospodarskega poslopja, pri hiši je velik sadnji vrt, v neposredni bližini se nahaja zaračun. doba popolnoma posebno ugodne pogoje. Ponudbe pod šifro: »Visok zaslužek 577« na Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj I/1. 2616

Franc Šavelj, Radomlje št. 16 pri Kamniku.

Proti proviziji se sprejmejo v vseh krajih

krajevni zastopniki

od nekoga prvega bančnega zavoda za prodajo postavno dovoljenih sračk proti plačilu v mesečnih obrokih. Osebe ki v tej stroki delujejo, dobe popolnoma posebno ugodne pogoje. Ponudbe pod šifro: »Visok zaslužek 577« na Haasenstein & Vogler A. G., Dunaj I/1. 2616

Zelo redka priložnost!

Tovarna mi je po neki elementarni katastrofi poverila rešeno blago in sicer več tisoč komadov krasnih

flanelnih odej

lepih, najnovjših vzorcev in modnih barv, katere imajo čisto neznamite vodne madeže. Te odeje so rabne brez ugovora za vsako boljše hišno gospodarstvo, za pokrivanje postelj in oseh, so jako fine, topile in močne, okoli 190 cm dolge in 135 cm široke.

Posiljajo se po povzetju: 8 komadov krasnih, jako finih, v vseh modnih barvah in vzorcih za 9 K, 4 komadi gospodarskih odej za 10 K. Vsak cenj. bralec tega lista naj naroči z zaupanjem. 2647 Z mirno vestjo trdim, da bode s pošiljateljivo vsak zadovoljen.

Oto Bekera, c. kr. finančne straže nadpaznik v pokoju.

Nachod (Češko) tovarn. sklad. 2—8.

! Ceni fotograf. aparati !

Kompletni fotograf-aparati dajo znamenito dobre slike, s ploščami, papirjem, kemikalijami in podokom velikost slik 6x9 cm K 1-90, 9x12 cm K 3-80, 5-70, 9-70 itd. (poština posebej).

Natančne krasne kamere in dvojni anastigmati nedosežni in poceni!

Rabljeni aparati in objektivni znanih vrst zelo poceni! Glavni ceniki obsegajoči 139 strani zastonj, ravnotako priložnostni ceniki.

1878 Elr. Birnbaum tovarna foto-graf-aparator Hirschberg 326, Češko.

Uradno patentov. zav.

samo-vozeča žaga tračnica na motor

od 4—20 konjskih moči za žaganje in cepljenje drv kakor za gonilo mlatinskih strojev, mlinov za debelo moko itd., itd. priznana najboljši sistem. Nad 700 strojev v obratu. Prvovrstne reference. Prospekti zastonj. 2644

RUDOLF KÖLLE, tovarna strojev ESSLINGEN Virmtemberško. Najstarejša in največja spec. al. tovarna

Hiša na prodaj,

enonadstropna na Vrhniki, na zelo prostnem kraju sredi trga, pripravna za vsako obrt. Pred hišo je vrt za zelenjavo ter jako veliko dvorišče. Hiša je pripravna za kakega duhovnika, ker je blizu cerkve. Proda se zaradi selitve. Cena 18.000 K. Več pove gospa TEREZIJA KOŠIR, Vrhnika št. 113. 2600

Št. 14403 2593

RAZGLAS

o sprejemu gojenk v deželne gospodinjске šole na Vrhniki in v Repnjah pri Voditah. Od 15. oktobra 1911 do 15. marca 1912 se priredi na vsaki teh šol

zimski gospodinjски tečaj.

Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda svetega Frančiška.

Dekllice se poučujejo v vzgojeslovju, zdravstvu ljudi in živali, praktično in pa teoretično v kuhanju, šivanju, splošnem gospodinjstvu, živinoreji, prašičereji, perotinarstvu, mlekarstvu, vrtnarstvu, računstvu, knjigovodstvu, sploh v vsem, kar je dobri gospodinjji treba znati.

Pri vsakem zavodu so hlevi, perotina, vrtovi, prašiči itd. Gojenkam, katere se hočejo posebno v mlekarstvu izveždati, se priporoča Vrhnika, kjer stoji šola v zvezi z mlekarško šolo.

Pouk in stanovanje sta brezplačna, le za hrano je plačati dnevno 1 K.

Gojenke, ki hočejo biti sprejete, morajo biti stare najmanj 16 let, biti zdrav in vzornega vedenja.

Natančnejša pojasnila dobe pri vodstvih šole.

Prošnje za ta vsprejem je vložiti do 10. oktobra t. l. na vodstvo dotične šole.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 26. avgusta 1911.

Eskompte-kredit

Lastni akcepti solventnih protokoliranih tvrdk do najvišjih zneskov se vnovčujejo diskretno in najkulantneje. Dopisi pod 2639

„Rasche Erledigung 5“

na anončno pisarno Eduard Braun, Dunaj I. Rotenturmstrasse 9.

Posestvo Janeza Jana v Spodnjih Gorjah

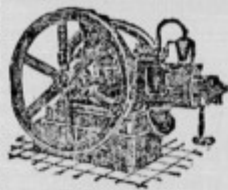
se bode v nedeljo, dne 17. septembra 1911 ob 3. uri popoldne

v Repčnikovi hiši v Sp. Gorjah na drobno prodalo. Pogoji so ugodni, plačevanje na večletne obroke. Več se izve pri

2634 Antonu Belec v Št. Vidu nad Ljubljano.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX. G.
Heiligenbitterstr. 83/je.

V Ameriko
in Kanado

zlozna, cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

Bližnji odhod iz domače luke

Trata: Saxonía 12./9., Pannonia 26./9., Charpatia 10./10. 1911.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in najlepši parnik sveta), 9./9., 7./10., 28./10., 18./11. 1911, Mauretania 2./9., 23./9., 21./10., 11./11. 1911.

Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek**, Ljubljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 170.— za odraslo osebo všteti davek in K 100.— za otroka pod deset let všteti davek.

Inženir.-Akademija Wismar a. d.

Ostsee
politehnika za stavbno, strojne in elektro-inženirje
ter arhitekto; tehnika za želez. beton in izobrazbo.

Kdor ima otroke, ta ve,

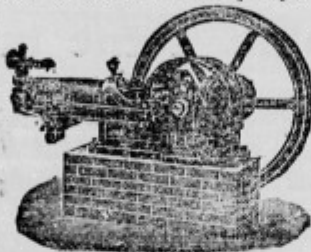
kolikokrat si isti nakopljejo pekoče mehurje, globoke rane in odtiske. Zdravniško priporočena, zdravilna krema za rane

„SIGMA“

ozdravi hitro in za brani zastrupljenje krvi. Dobi se samo od **deželne lekarne v Slovenski Bistrici.**

1 pušica stane K 1.20.

1 do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

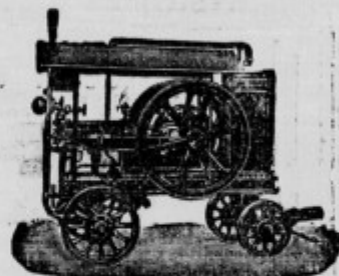

motorjem z močnim pri-fiskom in za surovo olje

od 16 HP naprej; 4 do 5 vin. pri mojih petrolinskih motorjih in petrolinskih lokomobilah, dalje 2-10 HP tudi stoječe motorje

Tvorilca motorjev
I. WARCHALOWSKI

Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu. Cenovniki gratis. Ugodni plačilni pogoji. V zalogi tudi že rabljeni petrolinovi motorji. 315

Dobro računale !

in prav izvolile so one gospodinje, ki uporabljajo kot pridatek za kavo v svojem gospodinjstvu

„pravega :Francka: s kavnim mlinčkom“ iz zagrebške tovarne. — Kakovost „pravega :Francka:“ se je mnoga desetletja kot najbolj ugajajoča, njegova izdatnost kot najkrepkejša izkazala.

1585

Priznано dobro blago

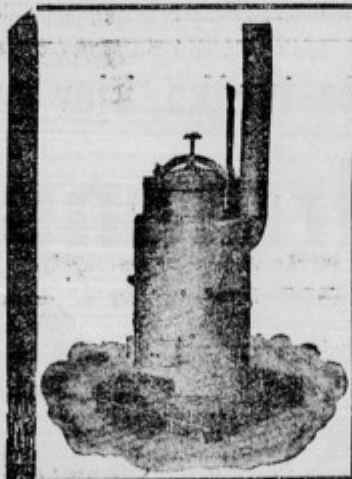
za moške in ženske obleke

sukno, platno in drugo
manufakturno blago se

2706 kupi najceneje 26

„Pri Gorenjki“
v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Ostanki po znižanih cenah.

ALFA

brzoparilniki za krmo so **najboljši!**

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine.

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa!

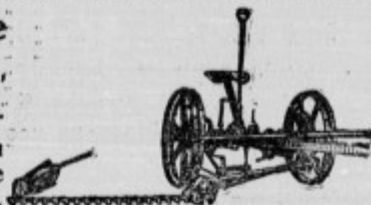
Zahtevajte cenike!

Doptuje se slovensko!

Delniška družba **Alfa Separator** Dunaj XII./3.

Priporočam svoje izborne neprekosljive **amerikanske kosilnice** »Deering«, vsakovrstne **poljedelske stroje** najodličnejših tovarn, **motorje** enostavne konstrukcije, **pluge**, **čistilnice**, **mlatilnice** itd.

V zalogi imam vedno črpalke za: vodo, vino in gnojnico, cevi: železne, svinčene in gumijaste, štedilnike, peči, blagajne, železn. šine, traverze, cement in vse druge stavbene potrebščine kakor tudi razno orodje za ključavničarje, kovače, kleparje itd.

FR. STUPICA 1811 v **LJUBLJANI**, Marije Terezije cesta 1.

